

REDAȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu
se primesc. Manuscrisurile
nu se retrimit.

INSERATE se primesc la AD-
MINISTRAȚIUNEA în Brașov și la
următoarele Birouri de anunțuri:
— În Viena: M. Dukas Nachf.
Max. Augenthaler & Emmerich Lesner.
Heinrich Schalek. Rudolf Mosse.
A. Oppelke Nachf. Anton Oppelk.
— În Budapesta: A. V. Goldber-
ger, Ekstein Bernat. In Ham-
burg: Marotyl & Liebmann.

PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
riă, garmond pe o coloană 6 cr.
și 30 cr. timbru pentru o pu-
blicare. — Publicări mai dese
după tariful și învoială.

RECLAME pe pagina a 3.a o
seriă 10 cr. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

(Număr de Duminică 32)

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 3 franci.
Se prenumără la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
străinătate și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30, etajul
I.: Pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei
luni 3 fl. — Un exemplar 5 cr.
v. a. séu 15 bani. — Atât abo-
namentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 173. — Anul LXI.

Brașov, Sâmbătă-Duminică 9 (21) August.

1898.

Revista săptămânii.

Astăzi se încep în Brașov serbările Sașilor Ardeleani în memoria marelui lor bărbat, **Honterus**, care a pus temelie școlilor sășesci din Brașov, și care ca un zelos școlar al lui Luther a introdus reformațiunea între Sașii din Ardeal. Această aniversare de patru sute de ani a născerii reformatorului Honterus, care a fost un fiu al orașului acestuia, își are o deosebită însemnătate nu numai religioasă, ci și culturală-națională pentru Sași. De aceea se intrunesc acum aici toate reuniunile sășesci din Ardeal, dând astfel prin adunările lor un lustru deosebit serbării. Ca în toate și pretutindeni, n'au lipsit nici acum birfelile pline de ură națională ale aceloră, cari nu văd cu ochi buni nimic, ce nu este maghiar. Foile ungurești au mers până a suspiona pe Sași, că sub masca serbării lui Honterus n'ar voi decât să agite numai contra statului maghiar și pentru ideile pangermane. Conlocuitorii noștri sași însă au ajuns să cunoască adevăratele intențiuni ale preșugului unguresc și de aceea nu se turbură de asemenea birfel și merg înainte. Astfel serbarea lui Honterus prin însași purtarea presei maghiare a căpătat un colorit național sășesc, chiar să nu fi fost intenționat.

Vedând cu cât zel își îmbrățișează și cultivă instituțiunile sale culturale și un popor mic, ca Sașii, trebuie să ne îndemnăm noi Români, cu deosebire, ca unii cari am fost până acum puțin favorizați de sorțe, de a lucra cu totă însuflețirea și cu tot zelul pentru înaintarea scopului pușinelor noastre reuniuni de cultură. De azi într'o săptămână se va ține în *Beiușii* adunarea generală a **Asociațiunii** noastre. E de dorit, ca la această adunare să ia parte cât mai mulți Români din toate părțile, mai ales fiindcă se ține în centrul

unui ținut românesc, care este mult amenințat de valorile maghiarizării. Este de lipsă să se arate interes cât de viu față cu viitorul adunare generală, încă și pentru ca să nu se potă dice cumva, că cunoscutele ucazuri ale lui Perczel au tăiat aripele acestei asociațiuni odinioară „transilvană“. Membrii ei să nu pregete deci de a alerga din toate părțile la adunarea generală, căci frații beiușeni îi așteptă cu dor și cu brațele deschise!

In politica din lăuntru este de mare însemnătate **audiența** ce au avut-o în Ischl, Lunea trecută, la **împăratul** amândoi miniștrii președinți, cel unguresc și cel austriac. Scim, că la conferențele, ce le-au avut mai înainte guvernele dualiste, nu s'au putut uni asupra marelui întrebări a învoiei economice. Bar. Banffy a stat morțis pe lângă cererea, ca până la sfârșitul anului să se încheie pactul definitiv și încă de cătră amândouă dietele. Ministrul-președinte austriac a cerut din parte-i să se prelungească de-oamdată pe cât-va timp pactul, până când se va pute lămurii starea lucrurilor în Austria.

S'a creșut, că în audiența de Luni Majestatea Sa va lua o hotărâre într'un fel séu altul. Inse împăratul n'a luat această hotărâre, ci a dat însărcinare contelui Thun și baronului Banffy, ca să caute a se înțelege încă odată între ei, dór vor afla un mijloc, de-a eși din strimțore. Cei doi miniștrii președinți au hotărât în urma acesta ca la 24 August st. n. să țină nouă consfătuiri în Peșta.

Atâta se scie numai până acum. Despre modul și chipul cum vor voi să rezolve lucrurile unii și alții se scriu și se combinază multe, dór nimic nu e sigur. Din parte ungurească s'a susținut, că dela Ischl, cel ce s'a întors învingător a fost Banffy. S'a dis, că l'a sprijinit și ministrul de externe Goluchowski. Propunerea

lui Banffy să fi fost, ca în Austria să se convoce dieta imperială la toamnă, și Thun să caute a mulcomi pe Germani prin retragerea ordonanțelor de limbă. Alții vorbesc de alte propuneri: de încheierea unei convenții comerciale pe baza liniei de vamă deosebite, între Austria și Ungaria. Dér, cum am dis, toate sunt numai combinații. Adevărul este, că contele Thun n'a fost învins, ci Banffy a fost constrins să se gândească de-oamdată la o nouă înțelegere cu Thun, căci împăratul a declarat, că cu or-ice preț trebuie încunjurată ruperea economică între Austria și Ungaria.

Va să dică, Ungurii trebuie să țină azi sémă mai mult de Austria. O toia ungurească o spune verde, că criza abia acum începe și se teme, ca sfârșitul ei să nu fiă fatal pentru poftetele de domnire ale Ungurilor; ea vede, că la Ischl „punctul de vedere maghiar a suferit o durerosă înfrângere“. Nu e vorba, Thun o are mai greu azi, căci de va și mulcomi pe Germani, își va atrage cea mai crâncenă opozițiune a Cehilor, Polonilor etc. Aceștia nu vor privi cu mâinile în sin, la cas, când contele Thun s'ar lăsa să fiă sedus de vulpii și reși, cari țintesc a scóte érași la ivelă supremația germană în Austria și întărirea egemoniei păturei suprapuse maghiare în Ungaria.

Valorile mișcării electorale se resimt deja în **Bucovina**. Incep acum a se ivi candidaturile, multe ca ciuper-cile. Mai ales pentru orașe combinațiunile devin din zi în zi mai precise. În districtele mai puțin șgomot și mai puțină precisiune. Comitetul național din Bucovina a ținut — dice „Patria“ — Luni ședință sub preșidiul d-lui Lupul. D-l president espuse situația politică în fața nuoilor alegei pentru camera țării, insistând indeosebi asupra pozițiunii și atitudinei partidului național român. Discursul d-lui president a fost primit

cu vii ștrigăte de aprobare. Procedându-se la ordinea zilei, se întregesce dirigența, alegându-se cu aclamațiune d-nii Dr. George Popovici și bar. George Wassilco membri în dirigența comitetului partidului național. În față de necvalificabilele atacuri și suspișionări, la cari a fost espus în timpul ultim d-l president al partidului Iancu Lupul din partea presei străine din localitate în scop de a trezi bănuiel și nedumeriri în cercurile largi ale publicului, comitetul național exprimă în unanimitate d-lui president Iancu Lupul cea mai deplină încredere, asigurându-l de neclintita iubire și adesiune. În cele următoare s'au desbătut și stabilit în unanimitate procedarea partidului național față de noiele alegei, compunerea noului comitet național în sensul rezoluțiunilor de organizare, convocarea adunărilor electorale districtuale și alegerea bărbaților de încredere pentru comitetul național.

Foia oficială ungurească publică două **autografe împărătesci**, cari amândouă sunt adresate ministrului de externe Goluchowski. Prin aceste autografe monarhul dispune să se împartă celor ce au stat 40 de ani în serviciul statului și celor ce au servit 40 ani în armată câte o medalie de aducere aminte a jubileului împărătesc.

Aceste autografe împărătesci au stîrnit mare supărare în tabăra Maghiarilor din opoziția. Ei țin, că jubileul împărătesc nu-i privește pe Unguri, și că ministrul Goluchowski n'are să împartă medalii funcționarilor civili și militari din Ungaria fără scirea guvernului unguresc. De cuvântul „monarchia“ le este chiar gróză. Dér pare-ni-se nu vor avé încătrău și vor trebui să înghită gălușca acesta împărătescă, ori cât de ferbinte li-s'ar părea.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Năpatea.

A fost odată un om bogat, de aici el Rusia, ce mai avea. Datu-i-a Dumneșu boi, vaci, holde, fênațe, cu un cuvânt tot, ce 'ți pote poffi inima. A mai dat Dumneșu, de-a nimerit-o bine și cu însurătore și ca țericirea să-i fiă deplină 'i s'a născut și un copilăș. Tóte le avea omul nostru, dér cu cât îi mergeau trebile mai bine, cu atât era mai nemulțămît, căci pe se semne era un șgârcit, cum nu se mai pomenise. N'ar fi întins o bucătică de pâne, să fi văduț pe om murind în mijlocul drumului, ér pe Dumneșu, care-l înzestrase cu atâtea bunătăți, de mult îl uitase: nu mai scia el nici ce e Dumneșu, nici ce e biserică, căci un singur gând avea el, care-l muncia ziua și nóptea: o lăcomiă pătimașă și fără saș.

S'a întemplat odată să plece șgârcitul nostru cu carul la câmp; pe semne era tocmai vremea secerișului. Și-a încărcat omul nostru carul, cu ce a avut să și-l încarce, ér cătră sérá a pornit spre casă. A mers, cât a mers în ruptul capului, mânat-a caii, de era să le iésă sufletul, când colo, în mijlocul drumului ce să vedé? Era o baltă, ce să strinsese din apa de plóie. Ce să facă acum șgârcitul, care umbla să scurteze cu tot prețul drumul? El nu să ocoléscă, căci era numai o mână de loc până în marginea bălții, ci dá drept prin mijlocul mocirlei. Dér pasă-mi-te, să mai potă eși; cu cât mâna mai înainte, cu atât se se funda mai mult. Pe semne n'a fost balta tocmai așa mică, cum se părea. Sucitu-sa omul nostru, învêrtitu-s'a, s'a întors în colo, s'a întors încóce, dér tóte au fost zadarnice, căci carul nu să urnea din loc. Ba a mai dat Dumneșu și o vreme tare; stropi mari și deși au început să cadă din

înălțimea văzduhului, ér în depărtare rêsuna câmpul de tunete și trăsnete. Ce era să mai facă bietul om? Înțărîtat, cum era, pusu-s'a și și-a bătut bieteles vitișore, până nu i-a mai rămas biciu în mână; injurat-a și închinat-a necuratului pe toți șfinții și tóta lumea; blăstêmatu-și-a de o sută de ori césul, în care a eșit din casă. Déca a văduț și a văduț, că singur n'are să facă nici o trebă, uitatus'a în jos, uitatus'a în sus, dér de-a da Dumneșu, să trecă vr'un om bun pe acolo, care să-l scóta din necaz. Și așa și-a adus aminte omul nostru și de Dumneșu.

Când își perdu-se ori-ce nădejde de scăpare, étă, că se pomenesce înainte cu o hârcă slabă și cu dintii de fier, de-l apucau fiorii morții.

— „Ai dorit, să vină cineva, să te scóta din necaz. Ce-mi dai să te scot eu?“ dîse hârca cu'n glas, ca de vijelă.

Șgârcitul, căruia îi înghetase sângele în vine, mai ales după-ce

apa sta să-l acopere cu totul, în credință că i-a sosit și lui césul, și că în fața sa are cumplita mórte, abia mai putu murmura:

— „Fie-ți milă de mine, și mă scapă, că-ți voi da, ori și ce 'mi vei cere“.

— „Bine“ dîse baba „să-mi dai averea ta întregă, și eu îți dau viață“.

Când a audit șgârcitul de averea lui întregă, îi venea se între mai bucuros în pământ, decât să se învoiască la una ca asta.

— Te mai întreb încă odată, vréi să cați la învoială cu mine, așa cum am dis eu?“

Șgârcitul de voie de nevoe, n'a avut încătrău și s'a învoit.

Numai un semn a făcut baba și ca prin minune a stat și plóia și toț, ér omul nostru a ajuns tэфăr și întreg acasă.

— „Nu-ți iau averea întregă“; dîse baba; „îți iau numai jumătate,

Protocolul preliminar de pace între Spania și Statele-Unite americane era deja iscălit, dăr scirea despre încheierea păcii n'ajunsesse încă la insulele Filipine. Așa s'a întâmplat, că intrăceea Americanii au bombardat orașul Manilla, capitala insulelor Filipine. Etă cum s'a petrecut lucrul: Americanii au adresat la 7 August un ultimatum Spaniolilor, ca să predea în timp de 48 ore orașul. Spaniolii au cerut amânarea termenului de capitulare, ca să facă întrebare la Madrid. Americanii însă au refuzat cererea și au început în 13 August dimineața a bombardarea liniile esteriore ale Manillei. Americanii au pătruns apoi pe uscat în suburbii și în urma acăsta orașul a capitulat. Deși focul a fost foarte viu totuși orașul n'a suferit mai de loc stricăciunii.

Visitele Regelui Carol la Pesta și Petersburg.

„Drapelul“ din București publică în numărul său dela 5 August v. următorul articol:

În interval de un an M. S. Regele a vizitat Budapesta și Petersburgul. În capitala Ungariei Suveranul nostru n'a fost însoțit de primul ministru, precum s'a întâmplat la Petersburg.

Cum au fost primite de opiniunea publică română și maghiară ambele visite, și ce urmări au avut?

În România visita dela Pesta a fost privită ca un act de prietenie și de curtenie către venerabilul împărat al Austro-Ungariei, ca o întorcere a visitei făcute Curței din București de către M. S. Francisc Iosif.

La Pesta omenii politici și popor au privit visita Regelui Carol ca un act de prietenie către națiunea maghiară și ca o confirmare mai mult la alipirea României către tripla alianță.

Guvernul maghiar a căutat cu acăsta ocaziune să exploateze visita Regelui nostru, ca o desaprobară a atitudinii Românilor în cestiunea națională.

Așa s'a explicat de opinia publică decoraarea faimosului maghiarisator Ieszszky.

Resultatul final al visitei dela Budapesta a fost o nemulțumire atât în Ungaria, cât și în România, și o înăsprire și mai mare a situațiunii Românilor din Transilvania și Ungaria.

După acăsta vizită a venit în desbatere cestiunea școlilor din Brașov, persecutarea Românilor și măsurile de maghiarisare pe totă linia.

Cu totul în alte condițiuni se înfățișază visita dela Petersburg. Aci Regele a fost însoțit de primul său ministru, ceea-ce dă un caracter mai politic și mai constitu-

țional întâlnirii cu M. S. Impăratul Nicolae.

Așa că ori-care ar fi urmările politice ale acesteia visite, răspunderea cade în mare parte, decât nu în total, asupra șefului guvernului.

De-altmintearea chiar manifestatiile exteriore ale întâlnirii dela Petersburg, precum și a vizitelor dela Moscova, Kiew și Varșovia, au dat visitei Regelui cu totul alt caracter decât acela al visitei dela Pesta.

În toasturile ridicare și în răspunsurile date, s'a putut vedé cât s'a stăruit nu numai asupra prietășugului dintre poporul rus și poporul român, dăr mai cu sémă asupra confrăției de arme între armata rusă și cea română.

M. S. Regele Carol a accentuat în mod semnificativ legăturile ce unesc cele două armate creștine, cari au luptat împreună pentru liberarea unui popor creștin.

Cu deosebire semnificative au fost toasturile dela Kiew. Cuvintele rostite de universal cunoscutul general Dragomirow, și răspunsul M. S. Regelui au exprimat în puține cuvinte sentimentele calde și prietășuguri între cele două armate și cele două popore.

Generalul Dragomirow, care ocupă în momentul de față înaltul post de guvernator general al Kiewului, are în armata rusă și la Curtea imperială o situațiune excepțional de însemnată. Acăsta situațiune apropiată și cu măsură ce domnesce în cuvântările oficiale în Rusia, face să reiasă și mai mult însemnatatea toastului ilustrului general.

Așa cum s'a înfățișat visita M. S. Regelui la Petersburg, noi dimpreună cu întreaga opinie publică, nu putem decât să ne felicităm.

Am spus încă din anul trecut, când cu prezența generalului Constantinoi la Iași, că bunele raporturi și prietășuguri dintre Rusia și România corăspund intereselor și chiar tradițiilor ambelor popore.

Și decât ar fi o politică mai greșită și mai vătămătoare pentru interesele române, ar fi aceea, care ar împinge poporul român contra puternicilor săi vecini. Sunt legăturile între Rusia și România, cari nu pot fi nesocotite.

Cum a fost privită visita dela Petersburg de către lumea europeană? Pretutindeni s'a înțeles însemnatatea acesteia visite și s'a făcut să reiasă importanța crescândă a României, ca factor politic. Numai presa maghiară face excepțiune.

În Ungaria presa ministerială a privit visita Regelui nostru ca un simplu act de curtenie și ca o urmare a visitei ce făcuse împăratul Francisc Iosif la Petersburg. Eră pressa cealaltă de tôte nuanțele, în special pressa naționalistă, tună și fulgeră până acum contra întâlnirii dela Petersburg.

Respingem părerea pressei oficiose maghiare, de ôre-ce visita M. S. Regelui este

o urmare a politiceii noastre. Cređă cei dela Pesta, că avem o politică esteriură proprie a noastră și numai după acăsta se călăuzesc Suveranul nostru.

Situațiua politică a României și locul ce personal ocupă M. S. Regele între capetele încoronate, nu pot admite, ca să avem politica de satelit.

Si acăsta e atât de adevărat, că aceia dintre omenii noștri politici, cari au căutat a se înjosi, au pierdut în tot-déuna prestigiul și autoritatea lor.

Dăr cu Maghiarii nu se pôte raționa în politica esternă. Ei nu se pot împăca cu aceea, că Regele nostru a fost atât de sərbătorit în Rusia și că cuvântările rostite au fost însuflețite de sentimente calde și amicale.

Mai cu sémă acea confraternitate de arme, acea aducere aminte a victoriilor din Bulgaria, a armatelor aliate rusă și română, unele ca și altele nu le pot suferi Ungurii.

Și acăsta este atât de adevărat, că imediat după toastul dela Kiew, pressa Kouthistă, organale lui Pazmandy, vorbesc deja despre regularea socotelilor între Austro-Ungaria și Rusia, și despre un apropiat răsboiu între Anglia și Rusia. Deja noi suntem amenințați. Atât numai, că ne-am deprins cu fanfaronadele salilor noștri vecini, le nesocotim și trecem înainte.

Regele Carol în Rusia.

Revistele militare dela Krasnoje-Selo și dela Kiew în onôrea Regelui Carol au fost strălucirea sərbărilor. Lăsăm să urmeze ađi, după „Monitorul oficial“ al României, raportul amănunțit despre aceste reviste:

Revista dela Krasnoje-Selo.

A treia și dela sosirea M. S. Regelui Carol la Peterhoff, Sâmbătă, 18 Iulie v., a avut loc pe câmpul de manevră dela Krasnoje-Selo, în prezența Suveranilor, a Majestăților Lor Impărateasa Alexandra Feodorovna și Regina Greciei, a A. S. R. Principelui moștenitor, și a tuturor Augustilor membri ai familiei imperiale, aflați la Peterhoff, revista și defilarea gardei imperiale și a diviziiei 37 de infanterie, anume: 66 bataliune de infanterie, 43 escadrone de cavalerie, 14 sotnii de cazați, 5 brigăzi de artilerie cu 204 guri de foc; în total 36.000 omeni, aflați sub comanda A. S. I. marelui duce Vladimir Alexandrovici.

Dimineața, la ôrele 9 și jumătate, Majestățile Lor au plecat dela reședință la gara Peterhoff, care era frumos împodobită cu steagurile ambelor țări, și unde un strălucit stat-major aștepta sosirea Suveranilor. M. S. Impărateasa, la brațul Regelui, care purta uniforma regimentului său Nr. 18, „Vologda“ și cordonul S-tu Andrei, a trecut dimpreună cu M. S. Impăratul, care purta cordonul Stelei României, și care da brațul M. S. Reginei Greciei, în salonul de așteptare, unde s'a aflau Altețele Lor Imperiale marea Ducesă Militza-Nicolaievna cu sora sa principesa de Leuchtenberg, A. S. R. Principele Ferdinand, AA. LL. II. marii duci Paul Alexandrovici și Petre Nicolaievici, cu cari Majestățile Lor au convorbit până la timpul plecării la 10 ore, când Majestățile Lor și Augustele Lor rude,

următe de numărôsele suite, s'au urcat în tren, care le-a condus la gara dela Krasnoje-Selo, de unde Suveranii și Augustele persoane au plecat în trăsuri la lagăr, unde trupele se aflau în formație pentru revistă, și unde ajungând, Majestățile Lor Impărateasa și Regina Greciei au luat loc în trăsura de gală „à la Daumont“, ér ambii Suverani și A. S. R. Principele moștenitor au încălecat, dimpreună, următe de un imponent stat-major, s'au încreptat către flancul drept al trupelor, unde ajungând, A. S. I. marele duce Vladimir Alexandrovici a prezentat M. S. Regelui raportul. În urmă, Suveranii au trecut în revistă trupele, în sunetul imnului național român și uralelor soldaților aflați în front.

După revistă, Majestățile Lor au trecut în fața cortului imperial, unde se afla M. S. Impărateasa, încungiurată de AA. LL. Imperiale marile ducese, pentru a primi defilarea. În sunetul musicelor militare a regimentelor de infanterie a celor 2 diviziii, Suveranii au primit defilarea escortei imperiale; M. S. Impăratul, trecând apoi în fruntea ostirei, urmat de marii duci, cari nu erau în front, a prezentat Suveranului român armata, în urmă ambii au primit defilarea trupelor, cari au trecut în ordinea următoare:

A. S. I. marele duce Vladimir Alexandrovici, cu statul său major;

Regimentul școlilor militare;

Intăia divizie de infanterie a gardei, în frunte cu gloriosul regiment Preobrajenski, prezentat de comandantul său A. S. I. major-general „a la suite“ marele duce Constantin Constantinoi;

A doua divizie de infanterie a gardei; Compania școlii de port-drapel; Intăiul batalion al M. S. Impăratului; Al treilea batalion de Finlanda; Al patrulăa batalion al Familiei Imperiale;

Regimentul de rezervă al gardei; A 37-a divizie de infanterie; Brigada de săpători Nr. 1; Batalionul de săpători al gardei imperiale;

Batalionul de pontonieri; Artileria lagărului dela Krasnoje-Selo; Intăia brigadă de artilerie a gardei; A doua brigadă de artilerie a gardei; Brigățile de artilerie Nr. 24 și 37; Al patrulăa regiment de mortiere; Escadronul și sotnia școlii de cavalerie „Nicolae“;

Intăia divizie de cavalerie, comandată de generalul-adjutant A. S. Imperială marele duce Paul Alexandrovici, din care face parte regimentul de grenadiră călări, comandat de generalul-major „a la suite“ A. S. Imperială marele duce Dimitrie Constantinoi, și regimentul de lăncieri al M. S. Impărateasa Alexandra Feodorovna, comandat de A. S. I. principele Ludovic Napoleon;

A doua divizie de cavalerie a gardei; Brigada de artilerie călărășă a gardei și bateria călărășă a școlii de oficeri de artilerie, cu care s'a terminat mărșeta defilare, care a durat până la ôrele 2 1/2 p. m. Ținuta trupelor era splendidă.

Revista dela Kiew.

Sâmbătă, 25 Iulie v., a avut loc o mare revistă și defilarea trupelor din garnisóna Kiew, pe dinaintea Majestății Sale Regelui Carol.

s'o împărțim frătesce; pune tot, ce ai în mijlocul curții și să ne alegem pe rând: eu îmi iau o bucată, tu îți iai altă“.

Ce era să facă sgărcitul? A trebuit să se supună.

La urmă îl mai întrebă odată baba, rînjindui se cu dinții cei de fier:

— „Mai ai ceva omule?“

— „Ce să mai am?“ îi răspunse omul nostru necăjit; dăr nu vréi să-mi iai și nevasta și copilul?“

— „Ba tocmai“ dișe baba cu răutate; „să facem și aici parte dreptă; nevasta și-o las ție, căci o legătură sfântă o légă de tine. dăr copilul trebuie să-l tăiem în două“.

„Dăr tu 'm-ai cădut ca a năpaste pe cap“ se jelui sgărcitul din adăncul inimii.

— „Veđi așa, om fără Dumneđeu, eu sunt Năpatea cea cu dinții de fier; acum pentru-că țai adus aminte de mine te ert, și nu'ți iau nimic, dăr atunci când vom da

față a doua ôră, să știi că nu mai scapi de colții mei. Tôtă viața ta, când vei eși din casă s'eu te vei apuca de ceva, să-ți faci sfânta cruce și să dișe: „Feresce-mă Dómne de cés rău și de „Năpaste“, căci decât nu e rău!“

A perit apoi Năpatea, ca și când n'ar fi fost; ér omul nostru de-atunci a devnit un om cu frica lui Dumneđeu, cum nu mai puteai găsi altul Nicî Năpatea n'a mai dat pe la el; căci tôte și-le începea cu vorba: „Feresce-mă Dómne de cés rău și de Năpaste!“

(Audiță în Brașov.) N. Sulică.

Poesii poporale.

Culese din popor.

Badeo-un feciorăș ca tine
Io aș face dintr'un spine,
Dintr'un spine poduros
Ca și tine de frumos.

Vara grănele se coc
Đis'a badea să nu joc,
Pân' la storsul vinului
Că i-oi fi draguță lui;
Storsul vinului a vint
Badea nu m'a mai pețit,
Écă și brum'a picat
Și badea nu m'a luat.

Năfrmuță de mătășă
Măică, draguțul mé lasă,
— Lasă-l și tu. fétul meu,
— L'ași lăsa, d'a-mi pare rău,
C'o veni Dumineca
N'are cine mé juca.

Pentru-o fată cât o nucă
Tôtă nóptea-am stat în furcă,
Când a fost la sărutat
Treii cu furca-am căpătat.

Méi badiță, blăstămate,
Te-ai lădat că mi-i bate,
Da mânele și-s legate:

C'un fir de mătășă négră
Că țis bade, tare dragă.

Măndruța mea cea lăsată
Hai de mé sărută-odată,
De când nu m'ai sărutat
Ioima mi-s'a stricat.
Mândro, mândruleana mea,
De ai gând să ne iubim
Hai la crișmă să bem vin
Și așa să ne iubim.
De ai gând să ne lăsăm
Hai la crișmă să mai bem
Și așa să ne lăsăm.

Cărarușă p'angă rit
Dragi am fost și ne-am urit,
Cărarușă p'angă sat
Dragi am fost și ne-am lăsat,
Deși bine-am sémănat
Și la ris și la uitat
Și la dulce sărutat,
Și la ochi și la sprincene
Ca și doi porumbi la pene.

M. S. Regele a plecat dela platoul imperial, în trăsura, la orele 8³/₄, cu d-l vice-amiral Arseniew, urmat de A. S. R. Principele moștenitor, și escortat de un escadron de cazaci, și a mers pe câmpul de alergare, unde erau aședate trupele pentru paradă.

La sosire, Majestatea Sa a fost întâmpinat de d-l general de infanterie Dragomirov, guvernatorul general și comandantul tuturor trupelor din circumscripțiunea militară a Kiewului, care se afla călare, încunjunat de un strălucit stat-major.

Totă lumea oficială și persoanele de distincțiune din oraș și din împrejurimi umpleau tribunele, frumos împodobite cu stofe, covore, verdță și drapele ruso-române, d-l Dimitrie Sturdza luase loc în tribuna oficială, unde se aflau d-nele Dragomirov și Trepow, soțiile guvernatorului general și al guvernatorului de Kiew, precum și demnitarii Palatului.

M. S. Regele, călare și urmat de tot statul-major rus și de suitele sale, în aclamațiunile poporului, s'a îndreptat spre flancul drept al trupelor aședate în linie, infanteria în colonă desă de bataliōne.

D-l general de divizie Vodar, comandantul corpului de armată Nr. 21 și comandantul trupelor din paradă a dat raportul.

Regele a trecut pe dinaintea frontului, în sunetul imnului național român și a uralelor prelungite ale trupelor, după ce s'a aședat dinaintea tribunei oficiale și a primit defilarea în ordinea următoare: comandantul circumscripțiunii militare Kiew, d-l general Dragomirov, care a prezentat trupele; comandantul trupelor din paradă, general de divizie Vodar; scōla militară din Kiew; a 33-a divizie de infanterie, general de brigadă Kracowsky, compusă din:

Brigada I: Regimentul Nr. 129 de Basarabia, aparținând A. S. I. Marelui duce Mihail Alexandrovici (fratele Impăratului), cu 3 bataliōne; Regimentul 130 de Cherson a A. S. I. marelui duce Andrei Vladimirovici, cu 3 bataliōne.

Brigada II: Regimentul Nr. 131 de Teraspoe a adjunctului general Vanowsky, cu 3 bataliōne;

Regimentul Nr. 132, cu 3 bataliōne.

A 42 diviziune de infanterie, general de brigadă Priskott, compusă din:

Brigada diviziei: Regimentul 166 de Rowna, cu 4 bataliōne;

Regimentul 168 de Mirgorot, cu 4 bataliōne;

A 3-a brigadă de săpători (geniu) general de brigadă Tschondoffsky, compusă de: bataliōnele Nr. 5, Nr. 6, Nr. 7 și Nr. 14;

Al 4-lea și al 5-lea batalion de pontonieri;

Șeful artileriei circumscripției de Kiew, generalul de divizie Tiagelow.

Comandantul artileriei de cetate, general de brigadă Tumansky;

Un batalion de artilerie de asediu;

Comandantul artileriei corpului 9 de armată, general de brigadă Stolitoff;

A 5-a brigadă de artilerie, cu 8 baterii;

A 44-a brigadă de artilerie, cu 6 baterii;

Comandantul artileriei corpului Nr. 21, general de divizie Budda;

A 33-a brigadă de artilerie, cu 8 baterii;

A 42-a brigadă de artilerie, cu 6 baterii;

Al 2-lea regiment de mortiere de campanii înhamate, cu 4 baterii;

Regimentul de artilerie de munte, cu 3 baterii;

A 2-a baterie de artilerie montată de rezervă, și

Un escadron de cazaci din regimentul Nr. 1 de Ural, adus înadins cu calea ferată dela manevrele diviziunii independente din care făcea parte.

Defilarea s'a executat pentru infanterie cu arma la mână în colonă desă de bataliōne pe front de companii și cu mare distanță între bataliōne; pentru artilerie pe front de diviziōne de 3 și 2 baterii.

Escadronul de cazaci a scos cercetătorii înainte în galop și în dreptul Regelui, caii s'au culcat, și ômenii, adăpostindu-se dinapoi lor, au deschis focurile, apoi au reînălcat din galop și au șarjat risipiți, întrebunând arma de foc. Grosul escadronului a defilat, din dreapta câte unul, în marș-marș, executând diferite voltige, mergând în picioare pe caii lor înșelați; alții purtând un al 2-lea om în picioare pe umerile lor, care trăgea focuri; alții lăsându-se să alunece pe șea până la pământ și ridicând un obiect de jos; alții puind un om presupus rănit deacurmezișul pe șea și el însuși încăleccând pe crupă pleca în marș-marș etc.

După finitul defileului, Majestatea Sa a mers la escadronul de cazaci, care l'a primit cu urale, ridicându-se toți în picioare pe caii lor, și i-a felicitat, decorând pe șefi; apoi o baterie de mortiere a executat, după semnale, diferite mișcări tactice în aliure repezi.

Au luat parte la revistă: 27 bataliōne de infanterie, 4 bataliōne de săpători, 2 bataliōne de pompieri, 1 batalion de artilerie de cetate, 1 batalion de artilerie de asediu și 36 de baterii, cu un total de 10.547 ômeni și 250 tunuri. Cavaleria și o mare parte din trupele de infanterie se aflau deja plecate la manevre.

Regele, adunând pe toți generalii și șefii de corpuri, a mulțumit călduros d-lui general Dragomirov și celorlalți șefi, dându-le mâna și felicitându-i pentru frumoasă ținută a trupei. A exprimat tot-odată generalului Dragomirov totă gratitudinea Sa pentru M. S. Impăratul, care i-a procurat pentru a doua-ori în acest voiaj plăcuta ocaziune de a revede, după atâția ani, această viteză armată, care se presintă atât de marțial.

Regele descăleccând a mers în tribuna oficială, unde a vorbit puțin cu d-le și d-nii aflați prezenți, apoi suindu-se în trăsura, s'a reintors la Palat la orele 11 a. m.

Puțin după acesta, A. S. I. marea ducesă Alexandra Petrovna a venit să ureze drum bun Majestatei Sale; după o jumătate de oră Regele a recondus pe marea ducesă până la trăsura, unde s'a despărțit, îmbrățișându-se de mai multe-ori.

SCIRILE DILEI.

— 7 (19) August.

Din cauză, că legea pentru repausul de Dumineca (art. de lege 13 din 1891) prescrie repausul și pentru ziua de Sf. Stefan, ce cade mâne, în

20 August st. n. numărul de față l'am scos cu-o zi mai înainte. Er numărul proxim va apăre numai Lună.

Ziua nasterii Majestății Sale s'a serbat prin serviciu divin și în bisericile române din Brașov, ca și în celelalte biserici. În biserica catolică a fost întrunită totă lumea oficială, căpeteniile administrative și comunale. — În Austria întrégă ziua de eri s'a serbat în mod excepțional sârbătorec. Și în Bucuresci s'a serbat onomastica împăratului Francisc Iosif din incidentul jubileului de 50 ani ai domniei sale cu un Te-deum pompos, la care au luat parte, pe lângă membrii legățiunii austro-ungare, și un reprezentant al regelui și al principelui moștenitor, miniștrii etc. Foile de dincolo ne spun, că pe când societățile austriace și săsesci au fost toate reprezentate, colonia ungurească drept manifestațiă contra jubileului n'a fost reprezentată de loc.

Bismarck despre Românii. „Hamburger Nachrichten“, organul familiei Bismarck, anunță, că s'a pus deja în lucrare capitulul privitor la România din memoriile prințului Bismarck. Organul german adauge: „Acest capitul, care va cuprinde 138 pagini, conține descoperiri senzaționale privitoare la Românii și o indicație seu prorocire măgulitoare pentru viitorul întregului popor român“.

La serbarea lui Honterus. Din incidentul serbărilor săsesci se împodobesc cu verdță și cu drapele clădirile comunale și scōlele săsesci. Un ordin prescrie, ca pe lângă stégurile naționale săsesci să fiă întrebunțate în același număr și stéguri tricolore unguresci. La „Sfat“ atâră deja un stég tricolor săsesci și lângă el un stég alb în mijloc cu corōna Ungariei și tivit cu tricolor unguresc, având acest stég să reprezente „stégul statului“ într'un mod ceva mai puțin bătător la ochi.

Banchet în onōrea d-lui de Gubernatis. Secțiunea Predeal a Ligei culturale a aranjat Joi s'era un banchet precedat de manifestațiune de simpatii în onōrea contelui Angelo de Gubernatis, amicul Românilor.

Socialismul în armată. Au ajuns bieții Unguri să se témă și de umbra lor. Pe lângă necasul, ce-l au cu naționalitățile nemaghiare din țară, li-a venit acum pe cap și socialismul. Și se vede, că bieții „patrioți“ își inchipe, că primejdia din partea socialistilor e cu mult mai mare, decât primejdia ce le amenință planurile lor ne-bune de maghiarizare din partea naționalităților. Naționalitățile — cu toate proclamațiunile revoluționare răspândite de organele guvernului — au atâta cap să nu-și pună mintea cu gendarmii și alții sbiri ai guvernului. Nu fac însă tot așa și socialistii; ei dau fără cruțare în cel ce-i atacă. De aici apoi măsurile de rigōre, ce le-a luat guvernul unguresc contra acestor „turburători ai liniștei interne“. Și ca să

stîrpească până și sēmēnta socialismului, s'au pus organele guvernului unguresc să i caute și să-i descopere pe socialistii și acolo, unde nu sunt; adecă aceeași poveste ca și „revoluțiunea românească“, cu care umpluseră lumea întrégă. Ministrul de honveđi, adecă, a dat aspră poruncă, să se purcedă cu cea mai mare strictetă față cu toți acei „apărători ai patriei (honveđi)“, despre cari numai se pōte bănui, că ar fi socialisti. Apoi așa e, cine n'are de lucru, își face; pe semne Ungurilor le cam place să pescuiescă și în turbure. Foile unguresci dealtmintrelea, după cari am dat scirea de mai sus, așteptă cu nerăbdare să vadă, ce socialistii va pescui guvernul și în armată.

Regele Carol a plecat éráși din țară pe timp mai îndelungat la Ragatz, în Elveția, ca să-și caute de sănătate. Ađi după amēđi a trecut pe aici cu trenul accelerat. La gară se afla un public fōrte numeros, dér nimeni nu s'a arătat la ferestra vagonului regal.

Proces pentru duel. Ađi s'a pertractat la tribunalul r. din loc procesul pentru un duel, ce l'a avut în 15 Noembre 1896 d l avocat Dr. Ioan Șenchea din Făgăraș cu un proprietar ungur din Săcuime, cu numele Szikszay. Duelul a provenit din motive de naționalitate și s'a terminat cu o grea rănire a lui Szikszay, care a căpētat un glonț în șold. Tribunalul a condamnat pe d-l Dr. Șenchea la 14 zile închisōre de stat, ér pe Szikszay la 8 zile.

Primarul Vienei în Iași. Cetim în „Epoca“: Acum trei săptămâni, consiliul comunal din Viena luase cu unanimitate decisiunea să facă energie demersuri pe lângă guvernul austriac, ca să deschidă granița Bucovinei pentru importul vitelor din România. Această decisiune, precum am arătat la timp, tinde a scăpa Viena și orașele austriace de jugul monopolului unguresc. Ca o urmare a acestei decisiuni, se anunță, că primarul Vienei, d-l dr. Garol Lueger, însoțit de mai mulți consilieri comunali și de trei medici veterinari, vor veni în Octombrie la expoziția de vite din Iași, chiar neinvitați, și apoi va visita diferitele țerguri de vite din Moldova, ca să se convingă intru cât sunt întemeiate pretențiunile Ungurilor, că printre vitele din România bantue mereu epizotia și din această cauză granițele austro-ungare trebuie să fiă închise. Firesce, că prin această vizită binevoitoare, expoziția de vite, ce se va organiza la noul abatoriu din Iași, în zilele de 20—26 Octombrie, câștigă o importanță deosebită. La expoziția de vite din Iași vor fi invitați a participa cultivatorii de vite din totă Moldova de sus, anume din județele Iași, Roman, Neamț, Suceava, Dorohoiu, Botoșani, Văsluiu și Filciu. D-l dr. Carol Lueger și însoțitorii săi vor avē deci ocaziunea să se convingă cu ocazia acestei expoziții, cât de rău-voitoare sunt uneltrile speculatorilor unguri, cari au închis fruntaria Austriei pentru vitele românesci.

Mândra mea din pomișori
Și-a făcut haine cu flori
Ca s'o iee domnișori
Da-o lua'u țiganii golii.
Mândra mea din Alecuș
Și-a făcut haine pe sus
Ca s'o iee clericuș
Da-o lua-o vre-un colduș.

Câte urite 's pe lume
Tōte s cu barșon 'l pe frunte,
Numa io decă s frumoșă
Mi-am uitat barșonu-acasă.
Șamșudul de Câmpia.

Teodor A. Bogdan,
învēțător.

Legenda „Baba Dochia“.

A fost odată o babă bătrână, baba Dochia, care era ne mai pomenit de rea. Din toți copiii, ce Dumneđu îi dăruise, nu mai avea decât unul singur, însă bun,

) barșon = catifea.

vrednic, ascultător, care făcea bucurie babei. Când veni timpul să se însore, se însură și luă o femeie, care era tocmai ca el de vrednică și ascultătoare. Dragomir își petrecea timpul mai mult pe deal, la oi, și baba rămânea acasă cu noru sa, să vadă de ale casei.

Baba, din fire prea rea, chinuia pe noru-sa în toate chipurile, ér biata noră, prea mult răbdătoare, nu ținea nimic și suferea totul, cređend, că dór se va schimba firea babei cea rea vre-odată.

Intr'o zi, din pismă, pe când Dragomir nu era acasă, trimise pe noru-sa la riu cu o lână albă, dicēndu-i: „Veđi astă lână, du-țe spal'o până când se va inegri. Decă nu, să nu-mi mai calci bătătura“. Ȋise și își veđu de trebă, ér femeia plecă cu lână să facă ce-i țisesse baba. Spală ea timp de trei zile lână, dér zadarnică îi era munca, căci s'eu înegrescă nu era cu puțință. Dér când era aproape să plece femeia dela riu fără nici o ispravă, étă că 2 ômeni, cari nu erau alții, decât Dumneđu și cu Sf. Petru, cari atunci umblau pe pământ, se apropiară de ea și îi țise: „Ce

faci aici femeie?“ Ea le răspunse plângend: „Am o sócră fōrte rea, și uite, m'a trimis cu lână asta, s'o spal până ce se va inegri. De trei zile spal și nu pot să fac ceea ce mi-a poruncit. Numai Dumneđu știe, ce mă așteptă acum“. Auđend Dumneđu și Sf. Petru despre asta și făcēndu-li-se milă de ea, îi țiseră: „Mergi acasă la sócră ta și nu te teme“, și apoi se făcură nevēđuți.

Când dete femeia se plece și se uită la lână, veđu lână neग्रă și dându-i în gând că a fost Dumneđu, plecă veselă mulțumind lui Dumneđu.

Ne potolindu-și baba necazul nici prin asta, o trimise éráși la riu, însă cu o lână neग्रă, dicēndu-i: „Cum vei să faci, să spell lână până se va înalbi! Să nu te întorci la mine cu lână neग्रă!“ Plecă plângend femeia, că știa ea, că nu pōte îndeplini lucrul ăsta așa de ciudat; însă cum e omul făcut și nu pērdă credința nici când vede bine că nu e chip de scăpare, ast fel făcu și ea, se duse cu lână la riu și începū să o spele. După vro-o 2—3 zile de spălătură zadarnică, se dete

la o parte și începū să plângă, de plângeau și pietrele de mila ei.

În acest timp, éráși să arată Dumneđu și Sf. Petru și veđend-o plângend, o întrebă, de ce plânge. Ea răspunse: „Sócră-mea m'a trimis cu lână asta neग्रă s'eu spal, ca să se înalbéscă. De 2 zile mă ostenesc, amărită și ne mâncată, să fac ceea ce era cu neputință.“ Atunc Dumneđu și Sf. Petru deteră femeii o chită de flori de fragi, s'eu ducă babil, spuindu-i, că le-a cules de pe costă și o încurajară să nu se témă, și apoi se făcură nevēđuți.

Femeia luă lână tot neग्रă, cum o adusese și se duse acasă, dete sócrei sale chita de flori de fragi spuindu-i, că le-a găsit pe costă. Baba veđend florile uită de lână și chiamă pe fiul său Dragomir și îi țise: „Dragomire, maică! Fragile au înflorit, și noi n'am măsurat încă oile! Să plecăm cu oile la munte să le măsurăm“. Să plecăm țise și Dragomir.

Plecară, și baba Dochia luă cu sine 9 cojōce, îmbrăccându-le pe toate, cum eși din casă. Merseră multă vreme și când ajunseră la locul unde era să măsură oile,

Stindardul tricolor insultat în Bucovina. Paşa dela Câmpulung, scrie „Patria“, Wohlfarth, a ținut înainte de ce părăsesce țera să-și mai dea odată arama pe față. Afând, că la petrecerea „Junimei“ din Vatra-Dornei s'a arborat pe edificiul comunal, unde se ținea petrecerea, tricolorul „Junimei“, a dispus telegrafic, ca „die romänische Fahne“ să fiă depărtată, ceea-ce s'a și făcut pe ascuns prin autoritățile locale, fără de a-se încunoscinta comitetul arangiator. Volnicia acésta, deși a treia și după petrecere, a produs o adencă indignațiune în cercurile Romänilor dela băi și nu odată s'au audît pe stradele pacnicului loc balnear strigătul „Pereat Wohlfarth“. La Câmpulung a introdus apoi căpitanul voinicos o cercetare severă contra tinerilor, cari au fost bănuși cu demonstrații contra căpitanului și în creerii inflcărași ai pașalei a luat cestia astfel de dimensiuni, încât pe basa raportului dat telegrafic de Wohlfarth presidentului țării, a plecat astăzi însu-și Br. Bourguignon la fața locului să ancheteze incidentul. Așteptăm, ca d-l president al țării să dea complectă satisfăcțiune stindardului insultat prin nemernicia lui Wohlfarth.

Universitarii români din Pesta. Numărul universitarilor români din Budapesta a fost în anul expirat scolaric 180, dintre cari 114 la iură, 24 la medicină, 16 la filosofie, 15 la teologie, 10 la tehnică, 3 la academia comercială și 1 la farmacie.

Joc brillant de artificii se va arangia Duminecă seara, 21 August st. n. pe locul de patinat de lângă promenade de sub Tâmpa, din partea pirotehnicului Iulius Stampfel. Programul e din cele mai interesante. Intre altele se va descărca un tun de zaharicale (bombone), ér publicul asistent va avé ce să culgă.

Teatru de vară în Brașov. Astă seară Vineri, în 19 Aug. n., va pași a doua oră escelenta subretă engleso-germană Miss Barrison. Se vor mai reprezenta apoi piesele: „Nur Zwei Gläschen“ și „Redactions geheimmis“.

Foc mare în Rusia. În Nisniy-Novgorod s'a aprins Marți înainte de prând o mără mare cu vapor. Focul a luat în curând dimensiuni grozave. Au ars până la pământ mai multe fabrici, magazine de lemne, precum și opt-deci de case din suburbialul Katysy. Paguba pricinuită de foc întrece suma de un milion și jumătate de florenți.

Producțiuni și petreceri. Corul plugarilor români din Bod, lângă Brașov, va arangia Sâmbătă, în ziua de Sta-Măria, 15 Aug. v., o producțiune urmată de petrecere. Intrarea 35 cr. de personă.

Programa: 1 a) „Lăudați pe Dumnezeu“, cor de C. Porumbescu; b) „Coroana cufundată“, cor de H. Bönicke. — 2 „Herșcu Boccegiul“, cântecel comic de V. Alexan-

se puse o slôtă (plóie amestecată cu zăpadă), încât baba fi silită să lapede pe rënd unul câte unul tóte cojóccele și începú a tremura, de diceai: Dómne! Căutând împrejur, vedú pe Dragmir înghețat și cu sloți la gură și creșdend că cântă în fluier, îi dișe, „Dragomire! Dragomire! Eu am înghețat de frig și tu cânti din fluier“.

Ast-fel și baba Dochia și fiul său Dragomir împreună cu oile lor au înghețat și s'au prefăcut în stânci de petrá ce se află între comuna Verciorova și Turnu-Severin, Mehedinți, numit Dragomir.

Explicăția legendei. Baba Dochia închipuesce pe vechea Dacie. Fiul său Dragomir reprezintă pe Decebal, regele Daciei, ér oile, armata (poporul). Femeia lui Dragomir reprezintă sfetnic și ómenii de încredere ai lui Decebal.

Când baba Dochia a trimis pe norușa cu lâna, ca să o spele până va albi, reprezintă solii trimiși de Dacia să róge pe Traian, împératul Romanilor, să-i ierte și să se întórcă înapoi. întórcerea femeii în primul rënd cu lâna schimbată din

dri. — 3 a) „Serenadă“, cor de Marchner; b) „In pădure“, cor de C. Porumbescu. — „Avinte și Pepelea“, vodevil într'un act de Alexandri. — După producțiune urmază dans.

— Tinerimea română din *Țera Oașului* invită la serata literară împreună cu dans, ce-o va arangia la bările Bicsadului în 27 August n. c. Intrarea 1 fl. de personă.

— Inteligența română din Teiuș și jur invită la petrecerea de vară, ce o va arangia în 28 Aug. st. n. în pavilionul dela otelul „Leul de aur“ de-acolo. Intrarea 50 cr. de personă. Venitul curat e destinat pentru biblioteca poporală din Teiuș. Suprasolvirile se vor achita pe cale diaristică.

Aparate de fotografie pentru diletanși. Firma A. MOLL, liferantul curții c. și r. din Viena Tuchlauben Nr. 9 își recomandă amatorilor de fotografie, articolele sale necesare pentru fotografia. La cerere trimite liste ilustrate conținând prețurile. Depozite în Brașov la F. Jekelius, F. Kelemen, Victor Roth farmaciști. Teutsch și Tartler, D. Eremias nepoți

Asociațiunea la Beiuș.

Spre scire și orientare!

Din incidentul adunării generale a „Asociațiunii“, ce se va ține în Beiuș a. c. în zilele de 27 și 28 August, subscrisul face cunoscut, că în lipsa de hoteluri s'a făcut îngrijire de quartire coréspondătoare, pe la case private, astfel, că óșpeții insinuați cel mult până la 24 August, deja la sosire numai decât vor primi informațiunile de lipsă referitoare la incortelare.

Pentru călăuzire și informare membrii comitetului de încuartirare se vor prezenta la sosirea fiă-cărui tren, purtând ca insignie: un bandaj alb la brațul stâng.

Mersul trenurilor:

Dela Oradea mare plecă către Beiuș: dimineța la 3 ore 50 m., după am. 2 ore 40 m. Sosește la Beiuș: a. m. 10 ore 4 m., d. a. 7 ore 47 m.

Sosește la Oradea: 1) dinspre Clășiu: Tren accel.: noptea la 2 ore 31 m. și dim. la 8 ore 38 m. Tren pers.: noptea la 10 ore 44 m. și ziua la 11.17 m. Tren mixt ziua la 8 ore.

2) Dinspre Budapesta: Tren accel.: noptea la 2 ore 11 m., seara 7 ore 7 m. Tren pers.: noptea la 1 ora 42 m., ziua 3 ore 42 m. Tren mixt ziua la 7 ore 22 m.

3) Dinspre Arad și Seghedin: Tren pers.: dim. la 9 ore 32 m., d. am. 5 ore 30 m. Tren mixt dimineța la 8 ore 31 m.

4) Dinspre Érmihalyfalva: Dimineța la 8 ore 21 m., seara la 9 ore 8 m.

Dr. Gavril Cosma,
pres. comit. de încuartirare.

Urmările triste ale nepăsării.

Dăm loc mai jos unor corespondențe din părțile Gherlei, cari ne descoper un réu mare ce s'a în-

négră în albă, represintă întórcerea solilor cu inima bună, iertată fiind de Traian și Longinus (om credincios lui Traian) închipuiți în legendă prin Dumneșeu și Sf. Petru, care a transformat lâna din négră în albă. Inșé babei Dochiei nu-i eșí nécazul din inimă. Inșé Dacia nu se umilește (smerește), ci începe din nou pregătiri de réșboi. Traian, aușdend, vine érășí cu réșboiul contra Daciei. Baba trimise din nou pe norușa cu lâna de astădată négră să o facă albă. Dacia trimite din nou solii înainte lui Traian să le dea iertare. Femeia se întórcé fără rezultat cu lâna tot négră și cu o chită de florí de fragí. Solii se întorc cu inima rea și cu veste de réșboi. Plecarea la munte cu oile însemnează plecarea la réșboi a lui Decebal. Cele 9 cojócce însemnează noué atacuri (cete). Slóta însemnează bátaia (réșboiul). Lăpădarea pe rënd a celor 9 cojócce: Căderea pe rënd a celor 9 cete.

Decebal móre mai înainte de a cădea definitiv Dacia sub Romanii.

(„Albina.“)

cuibat în urma nepăsării condamnabile a conducătorilor români din acea parte a locului.

Ceea ce ni-se împărtășesce despre purtarea tinerimei la nisce petreceri, ce s'au dat în satele din acel ținut, ne dá o icónă destul de înspăimântătoare despre decăderea spiritului românesc pe acolo, pe unde frunțașii poporului și mai ales preoțiimea e lipsită de simțul de răspundere față cu cauza poporului, a limbii și a naționalității lui.

Este un semn trist al rezultatelor, ce le produce creșterea, în mare parte cu totul scálciată, a teologilor din seminariul din Gherla. Nu mai e decí lipsă de comentarul nostru și ne mărginim pentru adí a constata esistența réului în acele părți și a pretinde dela cei ce sunt datori a da séma despre creșterea tineretului nostru să se deștepte din amórtirea lor și să se nu lase, ca acésta congrenă să se lătescă mai tare; căci deși ne mângăe consciința, că asemeni lucruri se petrec fórte rar în mijlocul poporului nostru, totuși trebuie să ne îngrijim, când vedem, că chiar într'un ținut locuit mai cu séma de români, se pot petrece astfel de nemernicii.

Étá corespondențele din cestiuine:

Marginea Câmpiei, Aug. 1898.

Mult On. D-le Redactor! Am onóre a Vă raporta ceva despre petrecerea din Sântiána, aprópe de Gherla, ce s'a ținut la 31 Iulie n. c.

Petrecerea a decurs bine și în ordine. Comitetul arangiator s'a purtat fórte amabil și prevenitor față de toți, ér tinerii au făcut, ca tóte damele să fiă mulțamite cu jocul.

Dér cu tóte acestea, precum în tot ce-i bun este amestecat și ceva réu, așa a fost și aci. Dér a fost un réu, care pe mine m'a atins grozav; și cum nu, când toți tinerii și tóte domnișórele conversau numai unguresce. Acésta le era lá toți limba de predilecții.

Décá tinerii noștri din părțile Gherlane, precum chiar și din Gherla, ar studia limba francesă ori italiană, séu cel puțin pe cea germană, și ar căuta să-și arate „iscusința“ în aceste limbi culte și așa de rar vorbite în aceste părți, nu m'ași mira întrú atáta. Dér dênșii își află plăcere așa de mare să vorbescă într'o limbă propriá adí aprópe tuturor cocóșilor și servitórelor, o limbă, care pe noi ne scárbesce tocmai pentru-cá ni-se impune cu forța! Acésta mé desguștá și máhnesce de tot mult.

Peste tot, dela tineri români, cari petrec și numai un an în Gherla, puțin putem aștepta în ceea-ce privesce romanismul. Décá dênșii nicí acum, în tineretă, nu arată o iubire pentru limba și națiunea lor, cu atât mai puțin vor aráta în viitor.

Când aușim *fi și fice de preot*, cari au crescut cu prescură romănescă, vorbind numai și numai unguresce, apoi puțină nádejde-i de bine. Și la petrecerea acésta fii de preot vorbeau unguresce! Deși nu puteau vorbi atât de fluent, póte, ca cei ce au atingere mai désá cu Ungurii, totuși, ca să nu rămână îndérăt cu „cultura“, o sdrobiau și ei pe unguresce, încât te cuprindea mila de ei.

Dela astfel de tineri și tinere, ce putem óre aștepta pentru viitor? Décá o mamă română nu-și va cresce fiul său în tot ce e bun și românesc, cum ar poté el să devină Român adevérat? Nu, de-o sută de ori díe, cá din astfel de tineri nu pot eși bárbai, cari să fiă de folos neamului și să facă onóre ómenirei.

Uríndu-mi-se de atáta ungurescă, ce am aușit în decursul acelei nopti, am díș unei domnișóre (ficia preotului local), care dansa la „Ardelána“ în apropierea mea și care încă își petrecea conversând cu pașiune cu un cleric de Gherla în limba ungurescă: „Mie mi-ar plăce mult petrecerea acésta, decá nu așí vedé, cá toți, tineri

și bătrâni, vorbiți tot numai în limba străină, ceea-ce pe mine fórte mé supérá“.

Observarea acésta a mea a supérat foc pe tinéra *ficá de preot român* și s:ți ce mi-a răspuns? — *Cui nu-i place, cá ci vorbesc astfel, să nu mai mérgá la petrecerea lor!*

Ea are dreptate. Români cu bun simț să rămână mai bine acasă, decát să mérgá la astfel de petreceri, unde numai se máhnesce și torturéză.

Am mai făcut amintire și de „*csárdás*“, la ceea ce mi-a răspuns aceeași cocóșă: *D'apoi ce să jućám?! — ca și cum noi Români n'am avé dansuri destul de frumoșe.*

Étá, On. D-le Redactor, în ce rétăcire grozavă se află Români noștri gherleni! Póte nu așa mult sunt de viná tinerii, cât párinții și mai marii lor, căci „dela cap se împute peșcele“.

Au participat și familii străine, de esemplu Ungurii și Armenii, dér eu de loc nu i-am aușit vorbind, decát în limba lor, ba nicí cu Români nu vorbeau romănesce, deși se aflau la o petrecere romănescă. De ce óre nu fac și Români astfel?

Acéstea le-am scris, nu din réutate față de nimeni, ci numai din iubire față de scumpa nóstrá limbă, căci mé dóre vedéndu-o desprețuită chiar de cátrá ai noștri.

În fine imí iau voiá a înșira aici și numele cátorva dintre stimatele dómne și domnișóre, pe cari le-am cunoscut la acésta petrecere. Anume dintre dómne am vedúț pe: Zamfira Ghelner (Gherla), N. Oltean (Valasut), Leontina Godolean (Giulatelec), Letiția Pașca (Geaca), Mariți Dragoș (Sântejude), Anica Oltean (Sâmbou), N. Rus (Sântmărtin), Eugenia Melian (Gherla), Cornelia Brehariu (Deeș), Virginia Aștilean (Iclod) și altele, pe cari nu le am cunoscut.

Din frumosul buchet al domnișórelor mi-am însemnat urmátóarele: Camiluța Moldovan (Cătina), Reghina Murășan (Tețiu), Lucreția Ghelner (Mintiu Gherlei), Veronica Papiu (Gherla), Rosalia Iuga (Gherla), Paulina și Miluți Cheresetes (Sântiána), Aurelia Oltean (Sâmbou), Mariți Rus (Sântmărtin), Emilia Cheresetes (Beușiu), surorile Ciacoi (Oșorhel), surorile Oltean (Valasut), Amalia Pradan (Ceuciș), Rosalia Potochi (Stoiana), Maria Suci (Buza) și altele multe, pe cari durere, nu m-ile-am însemnat

Jocurile de salon s'au dansat de cátrá 50—60 párechí.

În 11 Iulie am participat la un frumos óspet românesc în comuna Nicula, aprópe de Gherla, și adecá d-l preot de-acolo și-a măritat pe unica și frumoșă sa fică, d-ra Aurelia Mărginean, cu d-l Ales. Filip comerciant în Blășiu. Actul cununiei l'a îndeplinit d-l Boroș din Gherla, care prin cuvinte frumoșe și potrivite a aráțat ce este casétoria. Ca nași au fost d-l Ioan Melian, tot din Gherla, cu soția. Tóte au decurs bine și în ordine, masă bogată, musică bună etc. Durere inșé, *conversația tinerilor presentí a decurs și la acel óspet mai cu totul în limba maghiară. Atát domnișórele cât și tinerii tot numai unguresce vorbeau*, ceea ce pe mine, care am crescut într'un spirit românesc, m'a atins de tot neplăcut, ba chiar dureros.

Sé nu cugete nimeni, cá dórá așí avé ceva în contra unora ori altora dintre tinerii și tinerele nóstre. Nu, Dómne feresce! Mé simt datore inșé de-a combate pe cât imí e posibil acel réu mare, ce dí de dí prinde rádcéini tot mai afunde în tinerile nóstre mládițe, și care numai la bine nu ne va duce.

Décá ar conversa în limba străină fii români de-ai unor funcționari din nisce orașe unguresce, cari să nu aibă ocasiunea de-a auđi graiul dulce românesc, încá nu m'ar cuprinde uimirea întrú atáta. Dér apoi fii de preoți români, cari au crescut cu prescură romănescă, să se rușineze de limba nóstrá, asta e prea mult.

Párinții, móșii și strămoșii noștri s'au luptat vitejesce până la cea din urmă picătură de sânge pentru scumpa nóstrá limbă și pentru binele nostru, ér noué acum să ne fiá rușine a mai vorbi ace-

frumôsă limbă? Nu-i destul, că ne desprețesc străinii atât pe noi, cât și limba noastră, să ne mai desprețim și noi înși-ne? Dér când ne vom deștepta, pentru Dumneșeu?

Starea Românilor din jurul Gherlei este în privința națională în adevăr de plâns. Precum s'a exprimat profesorul german Dr. Weigand despre Chiorenți, chiar așa s'ar pute exprima și față de Gherlenți ori și cine.

Și la dans, în loc de-a juca o „Hățegăna“ frumôsă, ori alt dans românesc, ei mai bine și mai cu pasiune jăcă la „Csar-daș“. Vai! Dér când vedem noi vre-un Ungur în aceste părți dansând vre-un dans românesc? Ei nici de atâtă nu ne află vrednici, ca să ne dea și nouă măcar un joc românesc când suntem la vre-o petrecere de-a lor.

Dér așa suntem noi: prea buni față de străini și răi față de noi înși-ne...

O Română.

Visul meu.

Un vis, ce mă frământă și în nopțe și în zi. Tot cătră un bine mare, pentru întregul meu neam, cum și cu ce fel binele aș pute să-l dau în stăpânire fără multe sacrificii și nici cu întârziere.

Mi-ar plăce în fiă-ce om, ce pörtă nume de Român, trăitor în ori-ce țără, să väd pe acel ce tôte 'i e îndemână să facă. Rușine să-i fiă numai să ture lucru străin și nisuiță mare să aibă de a deveni stăpân de: pământ, minte deschisă, banii în vite și monede. Să scie a respecta și a fi respectat de ori-cine în cale-i vine.

Să pëtrundă în adâncul inimei fiă-cărui om din neamul meu, că a lucra ori-ce, e nobil, și a sta din lucru, e păcat. Să ne oprim a înțelege, de ce ore ar fi păcat? Pentru motiv forte mare, că Dumneșeu ne-a lăsat să trăim muncind într'una fără a alege munca, decât după firea noastră. Căci nimeni nu înainteză și averi nu pöte strînge, decât dacă cu plăcere lucrăză ori-ce întreprinde.

Cine munca sa iubesc, tot mereu înainteză, și-i e bine și se îngrășe și are tot-déuna voie bună. Êr cine își urășce munca, o schimbă, și în loc de bine forte des i-se întâmplă mai rău să-i mērgă.

Tot ce e muncă înstită și stăruesc omul într'ênsa, nu'l lasă niciodată să ajungă de nimic. De acest adevăr aș vré să fiă pëtruns atât orășanul, cât și săteanul român, ori pe unde ar trăi el, cum am și mai sus.

Cum să se rezolve această grea, dér frumôsă problemă, eu mă tot gândesc mereu. Sperând, că se vor mai găsi încă mulți, cari gândesc la binele nēmului nostru, mă voi în-cerca a schița într'o formă ceace cred că se potrivește.

În școlă, când intră copilul dela 7 până la 10 ani, să învețe numai cum e bine să se pörte cătră Dumneșeu, mai mari, mai mici și egalii săi. Apoi cătră animale, cari sunt interioare, ori ne sunt folositoare, ori ne sunt vătămătoare, éráși cum se ne purtăm să scie.

Cu felul acesta primul semn distinctiv al omului de animal, se sădesc în sufletul fraged. Acesta e mare câștig, căci 'i-se formeză moralul și caracterul individual din pruncie.

Mai departe pășind, trebue să studiam societatea și individul cu puterile și trebuințele fiă-cărui.

În liniă generală în fiă-care țără trebue să existe: trei clase de omeni. Unii, cari produc materia brută, alții, cari o lucrăză și o pun în circulație și cei de-al treilea, cari țin ordinea în societate prin inteligența lor.

Cu un nume s'ar puté numi toți muncitorii; însă prin invoială acest nume s'a păstrat numai celor ce produc materia brută, celor d'al doilea li-s'a dat numele de meseriași, neguțatori. Êr celor de-al treilea fel de omeni li-se dă numele obicinuit de funcționari.

Ori-ce fel de omeni din cele trei stări au neapărată trebuință de a învăța în pruncie să cunoscă, că el este om, cu mintea superioară altor viețuitoare. Și că nu de frică, ci din voie liberă e dator să nu vatem pe nimeni cu cuvântul, séu cu fapta. Êr de și-a dat cuvântul cătră cineva, ca să-i lucreze, séu să-i spuie ceva, nici cu un preț să nu uite cuvântul séu.

Deosebit de asta, plugarul s'ar afla mult mai fericit, când afară de munca huldei sale, care ține jumătate din au, ar scie să muncescă în cea-laltă jumătate a anului, cât stă acasă și nu ese la câmp, ceva ce să-i aducă venit, și să-i ție mintea sănătoasă, fără să stea pe gânduri și să numere mereu dăile de érnă câte mai sunt. Și de-er fi să se alégă numai cu numărul dăilelor, lucru n'ar fi așa de greu, dér el nu stă acasă să se sfătuescă cu muerea și copiii lui, ci se duce la cârciumă de stă cu consătenii de vorbă, ca să-i aducă venit jupânului cârciumar.

Dér ore numai săteanului i-ar fi de folos cunoscerea unui meșteșug? Eu cred, că din contră, fiă-cărui îi este de trebuință nediscutată asemenea lucru. Să luăm de pildă un comerciant mic; n'ar fi ore el mai folosit, decât în timpul, cât așteptă pe cumpărătorii mărfurilor sale, și ar petrece timpul cu fasonarea vre-unui lucru folositor séu plăcut? De sigur că da: el și-ar face un venit și din acel meșteșug.

Să mergem mai departe. Un slujbaș, care lucrăză mai mult cu inteligența șese séu opt ore pe zi, nu și-ar induleci el traiul cunoscând o meserie, pe care s'o practiceze într'o parte din orele sale libere? Eu dic, că da.

Acesta constituie marele adevăr, pe care înțelepciunea poporului l'a pus în dicătorile: „Meșteșugul la om este brățară de aur“, séu „O meserie plătesce cât o moșă“. Decă imi dați dreptate, iubii cetitori, eu vă pot spune cu singuranță, că această îndemnare ori-cine din noi o pöte învăța între 10—16 ani. Despre acesta m'au asigurat nenumărate persoane vrednice de tötă încrederea.

Cine însă și-ar puté lua această sarcină mai ușor, ca școlă, în care mai tot-déuna își petrece acești ani ai vieții omul tiner.

Mai este o amărăciune a vieții, pe care o îndură omul în tinerețe. E vorba de gröza casarmei. Doi ori trei ani din junete trebue omul să și-i petrecă în așa numita casarmă. Pentru ce? pentru că dicătorea stră moșilor noștri Români: „si vis pacem para bello“ (de vréi pace, prepară-te de răboi) a cuprins töteneamurile de omeni din lume. Ea absorbă atâtea avuții și sustrage atâtea mii de brațe dela producțiune.

Între 10—16 ani s'ar puté tinerul, esercitându-se câte o oră pe zi, să capete acea îndemnare, și așa la momentul chiămării în căsarmă, ei să fiă deja disciplinat și în stare de-a deveni cu șese luni stăpân pe îndemnarea, care-i cere 2 séu 3 ani. Cu acest mod s'ar economisi și banii țării și timpul, plus sănătatea tinerului.

Acesta e o parte din visul meu.

București, August 1898.

St. G. Carpen,
advocat.

Insciuțare.

„Reuniunea Femeilor Române din Brașov“ a înființat, după cum se scie, un Internat, cu scop de-a instrui fetețe din clasa de mijloc a societății românești în menajul casei, precum și în diferite lucruri de mână, ce cad în sfera unei bune economie.

Reuniunea întreține și subvenționează acest Internat cu o sumă considerabilă, numai ca să pötă primi fetețe cu taxa cât se pötă de scădută.

În acest Internat se învață: a) a pregăti tot felul de mâncări; b) a spăla și călca tot felul de albituri; c) a croi și a cose cu mașina tot felul de albituri și vestimente; d) a cultiva legumi, și e) reguli igienice.

Pentru complectarea cunoscințelor câștigate în școlă, s'a introdus și o școlă de repetiție prevădută în legile statului pentru copile de 12—15 ani.

În această școlă se va propune: Limba română în 2 cursuri à 2 ore. Limba maghiară 2 curs. à 2 ore. Limba germană 2 curs. à 2 ore. Aritmetica 2 curs. à 2 ore. Istoria și Geografia 2 curs. à 2 ore. Istoria naturală și Fizica 2 curs. à 1 oră. Religia 2 curs. à 1 oră. Desemn 1 curs. à 1 oră. Scrierea 1 curs. à 1 oră. Cântări 1 curs. à 1 oră. Gimnastica 1 curs. à 1 oră.

În acest „Internat“ se primesc fetețe române, cari vor fi absolvat cel puțin 3 (trei) clase primare și vor fi implinit 12 ani.

De ore-ce prin reorganizarea cea nouă a instrucțiunii, numărul orelor s'a înmulțit în mod considerabil, de aceea s'a statorit pentru completa întreținere și instrucțiune taxa de 14 fl. pe lună, plătită anticipativ.

Fetețe orfane și sêrace pot fi primite gratuit în „Internat“.

Fetețe din Brașov, cari vor voi să petrecă numai peste zi în „Internat“, plătesc pentru tötă instrucțiunea și pentru prând și ojină câte 10 fl. pe lună.

Deore-ce numărul elevelor atât al celor cu plată, cât și al bursierelor este restrîns, de aceea se invită părinții și tutorii a-se insinua, respective a înainta petițiunile îndestrate cu testimoniu de paupertate și cu actul de botez la subscrisa președintă până în 20 August st. v.

Primirea elevelor în „Internat“ se va face dela 25 August încolo.

La primire are să aducă fiă-care elevă albiturile și vestimintele necesare, precum și așternutul de pat.

În legătură cu acest „Internat“ reuniunea în anul trecut a înființat și un „Orfelinat“ pentru fetețe orfane și sêrace dela 6—12 ani; aceste fetețe primesc întreținere completă pe spesele reuniunii și sunt obligate a cerceta școlile române gr. or. din loc.

Petițiunile pentru primire sunt a se adresa până în Aug. st. v.

Informațiunii mai de-apröpe se pot primi dela președinta reuniunii și dela actualarul acesteia.

Agnes Dușoiu, președintă.

Lazar Nastasi, prof. gimn. și act. reün.

Corespondența „Gaz. Transilvaniei“.

De lângă calea lui Traian, 1898.

Dîlnic cetim prin prețuita „Gazeta Tran.“ și peste tot în diaristica noastră fapte și întâmplări, cari ne pun în uimire. Când e vorba de volnicii, nedreptățiri și persecuțiuni pe tötă linia, acestea scim dinainte, că sunt îndreptate mai cu sémă în contra noastră, a Românilor. Când e vorba însă de furturi, spargerii, defraudări etc., acestea sunt săvîrșite de obicei din partea acelor, cari stăpănesc țără, însă mai toți sunt „norocoși“, căci scapă: Unul se impușcă, altul se face nebun, ér cei mai mulți iau lumea în cap cu buzunarul plin. „Norocul“ lor se pare cu atât mai bătător la ochi, fiind-că mai toți sunt descoperiți numai după ce săvîrșesc pe deplin faptele și după-ce le pierie urma! Apoi mai iai decât ai de unde. Așa-i lumea prin „fericita“ noastră patriă.

Dér să lăsăm aceste. Pentru așf am să Vă aduc la cunoscință unele lucruri bune, folositoare și demne de laudă, săvîrșite de unii din Românașii noștri.

Cu ocaziunea unei călătorii am aflat în opidul Coșocna un econom de ai noștri, care prin regula, ce pörtă în economia sa ar puté servi de model. Acest harnic econom e badea Vasilica Nemeș, om, care scie ceti și serie și care este și abonent al „Gazetei“ de Dumineca. Am vëcut la el multime de stupi, pare-mi-se vre o 90. Coșnițele mai töte după sistem nou, aședate în stupină în ordine, fiă-care numerisată, avënd însemnat pe dēnsa anul de când e matca (regina), care când a roit etc. 'Mi aduce apoi un protocol legat, în care imi arată însemnat etatea fiă-cărui stup, în care an căți roi a roit etc? În alt loc era scris în anul cutare câtă miere a vëndut și în special dela fiă-care stup câtă a luat.

Uitându-mă mai mult prin socotelile dēnsului, aflaiu, că în cutare an a vëndut miere de 150 fl., în altul mai mult, în altul mai puțin, după cum a fost anul de roditor pentru stupi.

Nu este ore acesta o bucurie, o înaintare? Ba da! Însă durere, puțin se ocupă dintre ai noștri cu acest ram folositor de economie. Stupăritul nu costă mari spese, ci pe lângă puțină grijă aduce folos mult. Căți ore dintre economii noștri, cari pörtă plug cu 4 vite, pot arăta un venit așa frumos, în timp de 2—3 luni, din economia lor?

Mergi numai înainte, bade Vasilică, fii sîrgincios ca miclele albine, și nu te lăsa nici de „Gazeta Transilvaniei“, care îți dă multe sfaturi bune. Pe astă cale sigur, că numai și numai la bine vei ajunge.

Mai întorcându-mă încöce și încolo prin Coșocna, väd nise feteșore Române în frumosul costum național. Un costum așa frumos, care cu drept cuvânt ar puté servi de fală ori-cărei dame române. Întrebând, unde și cum l'au făcut, mi-se spus, că numai de vre-o doi ani s'a introdus, de când se află între ele D-na Flora Hurducaciü, soția învățatorului. Până atunci nici n'au mai vëcut ele costum. Acuma feteșorele noastre care de care se duce la D-na dăscăliță să le arate și învețe cum să-i facă costum mai frumos.

După cum mi-s'a mai spus, în Coșocna simțul național era chiar mort până mai în anii trecuți. Acuma care de care cetesce „Gazeta“, „Föia Poporului“ etc. La tineri, am vëcut treiolorul român pe pălării.

De-altmîntrelea, după cum mi-s'a spus, Ungurii din Coșocna sunt mai toleranți și nu s'asa mari șovinisti ca confrății lor din alte părți. Acesta am observat'o și eu mai anul trecut, cu ocaziunea unei producțiuni populare, ce s'a fost ținut în școlă română gr. c., și la care a luat parte și căpitanul orașului.

Acestea sunt constatări îmbucurătoare. Românilor Coșocneni le dic: Înainte! Când voi mai umbla pe-acolo să am de-a însemna tot numai lucruri bune și folositoare.

i... d...

SCRIRI ULTIME.

Kopenhaga, 17 August. Sub președinta regelui danes s'a ținut un consiliu familiar, care a hotărit, ca principele George să nu pună piciorul pe pământul Cretei, până ce aici nu va fi deplină linișst. Cretanii a-decă în urma agitațiunilor a doi conducători, s'au hotărit să atenteze la prima ocaziune la viața principelui.

Atena, 17 August. Ralli, fostu ministru-președinte al Greciei, spune, că în audiența, ce-a avut'o la Sultantul acesta și-a exprimat viua sa dorință ca să se facă o alianță greco-turcă. Ralli însuși va agita după putință pentru realizarea acestei alianțe, cu atât mai virtos, că pe calea acesta speră să o regulare cu totul domöla a cestiunele cretane.

Almanachul învățătorului român.

Suntem rugați a publica următoarele: Almanachul învățătorului român, ce va apărea cu începerea anului școl. viitor 1893/9, e deja sub tipar. Diferitele cestuiri cronologice, genealogice, calendaristice, tipicale etc., precum și alte referințe de interes pentru învățătoria noastră, — planul de învățământ, diverse consemnări, conpecte, statistice și alte din sfera școlii populare, — estrasele șematismelor ambelor Metropolitii, der mai vartos a Reuniunilor învățătoresci, — datele referitoare la mișcarea literaturii noastre pedagogice în legătură cu un conpect al învățătorilor ca autori și în fine tractatele cuprinse în partea literară, sunt tot atâtea motive înbucurătoare, că „Almanachul inv. rom.“, la noi unic în felul său, nu numai va deveni adevăratul călăuz al învățătoriei și tablou sincer al școlilor noastre, ci va umple, sper, și un gol prea simțit în literatura noastră pedagogică. Tot astfel și ajustarea tehnică va satisface așteptărilor, apărând legat frumos, cu hârtia fină și tipar acomodat.

Rog deci pe toți doritorii de a avea acest opșor și în deosebi pe frații colegi, să grăbescă a-se anunța, căci având în vedere speșele mari și în deosebi îngrijirile serioșe, de cari sunt cuprinse mai vartos ați toate întreprinderile literare, Almanachul se tipărește în număr cât mai restrins de esemplare. Prețul unui exemplar abonat e 1 fl. plus speșele postale. Despre modul de procurare voi încunoscința, în dată ce va apărea Almanachul, pe fia-care domn abonant.

Recița-mont, (Resiczabánya) Aug. 1898.

Iosif Velcean,
inv. rom.

Petrecerea din Chiraleș.

Com. S.-Dobâca, Aug. 1898.

Petrecerea, ce s'a ținut în 11 Aug. n. c. în Chiraleș (com. Solnoc-Dobâca) a fost aranjată de doi preoți, doi învățători și un tiner farmacist. Atât succesul moral, cât și material al ei a fost peste așteptare, laudă comitetului aranjator și în specie venerabilului president Al. Anca, preot în Chiraleș, și vice-preș. M. Baciș, preot în Feleacul sășesc, cari au făcut totul pentru buna reușită a acestei petreceri.

Timpul era frumos și oșpeți numeroși au grăbit la această petrecere, care a fost prima în Chiraleș. Ca local pentru dans a servit spațioșă sală a școlii române gr. cat., care spre acest scop a fost aranjată atât de frumos și cu atâtea gust estetic, încât a surprins publicul. Meritul la arangierea atât de frumoșă și cu gust a salei se cuvine în deosebi d-relor L. Mathe, L. Morariș și R. Micu, cari prin această au dovedit, că au un gust foarte delicat.

Petrecerea s'a început la 6 ore și cu o rară însuflețire a durat până la 5½ ore dimineța, când oșpeții s'au împrăștiat, ducând cu ei suvenirii plăcute. În paușă, la dorința d-lui president, șese tineri, în frunte cu d-l Sever Groza, au jucat „Călușeriul“ și „Bătuta“. Publicul, deși în acele ținuturi aprôpe în fia-care săptămână se arangază câte-o petrecere — era atât de numeros, încât sala școlii, deși spațioșă, abia i a putut cuprinde pe toți.

Caracterul petrecerii a fost curat românesc. Dintre streini, abia două familii din loc au participat. Venitul petrecerii a fost, precum am înțeles, 52 fl. 72 cr., din cari subtrăgând speșele de 30 fl. restul a rămas venit curat.

Dintre stimatele dômne mi-am putut însămna pe următoarele: Anca, Mathe, Morariș (Chiraleș), Baciș (Feleacul săș.), Marțian (Ganciș), Negruț (Herina), Groze (Șimotelnic), Pop (Visuia), Man (Boiereni). Er dintre dragălașele d-șore am cunoscut pe următoarele: L. Mathe, L. Morariș (Chiraleș), V. Bighian (Berchiaș), R. Micu (Bistrița), S. Pop (Visuia), L. Man (Boiereni), Coșbuc (Deșiș), Cheresteș (Sântișona), Nașcu (Chintelnic), Gellert I. (Chiraleș), precum și alte multe, ale căror nume mi-au eșit din minte.

Tot ce aș mai pută dice e, ca să mulțămesc d-lor aranjatori și să-mi es-

prim dorința, ca și în viitor să ne ofere ocașunea de-a petrece împreună, căci decă începutul a fost atât de succes, cu atât mai virtos va fi continuarea.

La revedere deci în anul viitor!

Nesco.

ECONOMIA.**Pomăritul și folóșele lui.**

Disertațiune premiată cu 20 coróne în adunarea generală a desp. XXIV. al Asociațiunii, ținută în Sân-Mărtinul de Câmpid la 31 Iul. n. 1898.

II.

Pómele până acum la noi au fost numai de gustare și nici când nu au fost privite ca articuli de vânzare (comerciu); noi până acum le-am privit numai ca pe nisce produse, ce Dumneșeu ni-le-a dat fără de osteneță, cari în timpul verei, lângă pâne, séu chiar în locul pânei, le dăm copiilor și aceștia le mănâncă chiar și mai acre, mai mărunțele, dicându-ne, că sunt destule, nu sunt vrednice ca să mai perdem vremea și cu altoiul séu nobilitarea lor.

Dér multămită Domnului, că mulți au probat și nimeni nu se căsece în contra altoitului.

Ca să arăt, cât de mult folos aduce pomăritul, mă voi folosi de mai multe esemple:

Un pěr mare, séu alt pom, ocupă un loc foarte puțin într'o grădină, pe când folosul, ce îl aduce, e foarte însemnat în proporțiune cu acela, ce l'ar aduce de esemplu cucuruzul, grăul etc. Un pom póte aduce un venit anual de 2—10 fl., așa-dér un om, când ar avé în grădină numai 20 de pomi, aceia i-ar aduce o sumulită frumóșă de bani, fără însă de-a lucra așa de mult, ca d. es. la cucuruz.

Afară de aceea, pomii sunt foarte folositori și din alte puncte de vedere, căci prin trunșele și foile lor îmbunătățesc aerul, dându-i un miros plăcut, ușor de inspirat și sănătos; ei atrag ploile și prin asta aduc un folos foarte mare plugarilor; unde sunt pomi séu arbori, aceia evaporéză și prin urmare aerul este mai umed ca prin ținuturile lipsite de pomi. Din acest punct de vedere încă merită pomii să fiă cultivați și încă în număr cât de însemnat. Pe lângă acestea, pomii împodobesc ținutul, îngrășe pământul cu trunșele lor, apără edificii în contra focului; decă îi tăiam, ne dau lemne bune pentru construcții, ér din părțile, ce nu se pot folosi pentru construcții, ne dau material de foc, a căruia cenușă îngrășe pământul. Așa-dér „pomul nu trăește pentru sine“.

Pomii ne înmulțesc și dillele senine ale vieții, căci nimeni nu póte descrie bucuria grădinarului, séu a acelui om, care în dillele frumoșe ale vieții lui a plantat chiar și numai vre-o câți-va pomi, pe cari apoi îi vede prosperând.

Marele cântăreț și poet al naturii Virgil dice: „Fericiti sunt aceia, cari departe de grijile grele ale lumii, ară moșiile străbune“. Și óre grădinarii nu vor fi tot atât de fericiti? Ba da! și încă și mai mult, căci vieța lor e cu mult mai plăcută, fiind împreunată cu mai multe plăceri.

Las' dér să judecați, cât prețuesce un pom, care primăvara te desfăță, vara te răcoresce, tómma te nutresce și ierna te încălđesce.

Afară de aceea, prin cultura pomilor se îmbunătățesc și sórtea poporului și prin aceea a țerei întregi. Un esemplu mă va esplica:

Un om a lăsat celor deșe fii ai

séi 50 jugère de loc. Unul dintre aceștia și-a ales ramul pomăritului; după un timp de câți-va ani el și-a făcut o grădină foarte frumóșă, așa, că din parșela sa de 5 jugère acum trăia foarte bine, devenind și om cu stare frumúșică. Mai susținea și doi copii la școlă, și pe lângă tóte acestea mai ducea și o vieța fără lipse, nu ca tatăl-séu, care jumătate din averea sa fú silit să-o vândă fiind împreunată de datorii. — Pe acest fiu mulți l'au imitat și nimeni un se căsece de cariera, ce și-a ales pentru-că cu toți se bucură de vieța și traiul bun, ce îl duc, aducându-le pómeie un venit uimitor.

În anul 1897 din America s'au adus nu mai puțin ca 1,238.422 buțóie pline cu póme, pe cari Englesii le-au plătit foarte bine. Serbia anual câștigă pentru póme 10—12 milióne florin. Bosnia numai din prune uscate câștigă câte 7—10 milióne fl. În Boemia 7 proprietari au căpătat de-odată pentru póme 24 mi și 300 fl.

Dér să nu aduc esemple din departare, să mergem numai până la Kecskemet, care în 1894 a vândut póme în preț de 427,500 fl. Din Maramureș s'au espedat mere în an. 1895 în preț de 256.000 fl.

Étă dér venitele, étă fericirea și viitorul, ce ni-ar suride, decă și noi, Românii din Câmpid, mai cu de-adinsul și cu o mai mare serioșitate și pacișță ne-am ocupa cu pomăritul!

Nu e bine deci, să rămănem pe lângă obiceiul de până acum. Să ne unim și noi cu ideile măreșe ale altor popórá mai luminate și mai înainte, și să le imităm măcar acum, decă vitregitatea timpurilor ne-au împedecat, ca noi să putem fi de model altora.

Nu e vremea de a mai amăna, nici a lăsa să mai trecă deșe de ani, fără a face vre-o ispravă. Să lășăm nepăsarea, și grădinile noastre, până acum puțin cultivate, séu lășate pustii, să le curățim de cucute, ciușăfai, urđici și polomide, ér în locul lor să sădim pomișori. Asemenea colinele și dealurile noastre nefolositoare să le umplem cu pomi altoiți, căci aceștia ni-ar aduce milióne de florin, scăpându-ne astfel din deșe de necasuri și datorii, în cari suntem înglodăți.

Să ne împrietenim și noi cu noușle întreprinderi și să le îmbrățișăm din vreme, până a nu ne răsbi prea tare sērăcia. Grădinile noastre de pomărit să fiă ca și casa unei neveste tinere, sînguinóșe; tóte să ne fiă în bună rânduélă, căci numai așa ne vom puté afla plăcere și gust la lucru.

Grădina să ne fiă împărțită în trei părți: în grădină de sēmănat, de nobilitat și pentru pomi nobili. Straturile plivite și frumoșe, cărările regulate și curate, pomii curățiți de spin și de crengile uscate. Pomii să fiă altoiți și nici-decum să nu suferim măr séu pěr nealtoit prin grădinile noastre.

La lucru dér, căci „arma cea mai puternică în contra sērăciei este lucrul“. Să ne alegem și să ne ocupăm cu acel lucru, care ne convine mai bine și ne asigură un viitor bun, căci căutându-ne un lucru bun, și darul lui Dumneșeu este cu noi.

În sfirșit sciind, că în fia-care comună preotul și învățătórul este încredințat cu luminarea poporului, cred, că nici unul nu își va negleze chiămarea și, în ce privesce ramul pomologic, le va da poveșe adevérat părintesci poporenilor, îndemnándu-i la tot ce e bun și folositor.

Doresc, ca aceste cuvinte să nu fiă glas răsunător în pustia, ci cât de îngrabă să producă între frunșai și poporeni nostri un interes

mai mare față de pomărit, ca să putem vedé și la țeranul nostru grădină bine cultivate, după cum se pot vedé la neamurile din alte țeri.

Șamșudul de Câmpid, 25 Iulie n. 1898.

Teodor A. Bogdan,
înv.ător român.

P O V E Ţ E.

Carī sunt cele mai bune vaci de lapte. Multe sunt rasele bune producătoare de lapte, cum: olandeza, elvețienele, normanda, flamanda, Jersey etc., însă nu tóte acestea se potriveșc cu clima țerei noastre. În țără vești găsi 4 rase mai principale, rase străine; așa rassa numită Kuhland, colóre albă cu pete roșii; Pintzgau, cu aceeași colóre, însă distribuită în așa fel, că îi este caracteristică, cu capul roșiu și cu o dungă albă ce începe dela grebăn și se lășeșc cu cât ajunge la partea dinapoi; — rassa Simmenthal, originară din Elveția; și rassa Schwitz, de colóre cenușă mai închisă, séu mai deschisă.

Voiți să sciți, care din aceste 4 rase este mai bună pentru noi, ținând socotéla de condițiunile culturale în care ne aflăm? În urma observațiunilor făcute, cea din urmă, adecă rassa Schwitz, ni-se pare mai bună. Ea se potriveșc mai mult cu firea vitelor noastre. Și apoi trebuie să mai sciți, că cantitatea de lapte dată de o vacă este în raport direct cu cantitatea și calitatea alimentelor: cu cât hrana este mai bună, cu atât cantitatea de lapte dată va fi mai mare, și întors. De altfel mai există o legătură între umiditatea atmosferei și secrețiunea laptelui — cu cât aerul atmosferic va fi mai umed, cu atât vaca va da mai mult lapte — ceea-ce a făcut ca în grajdul unde se țin vaci producătoare de lapte, în timpul verei să se stropescă din când în când

Contra tusei la cai. Luați o traistă, puneți în ea flóre de fên opărită și căldușă, de-asupra acestei flóri de fên turnați creolină cam o lingură — și puneți-o astfel la botul calului pentru ca aburul să se ducă înăuntru. — Mai puteți să dați următórea doctorie: Kermes mineral 8 grame, Extract de beladona 8 grame. Pulv. de Glicerina și miere. Modul aplicării acestei dofórii este astfel: faceți o lopătică mică de lemn, și cu ea luați din doctorie și puneți, bine înțeleș după ce o altă persoană i va deschide gura, în fundul gurei, astfel, ca animalul să o potă înghiți fără a-o scăpa afară.

MULTE ȘI DE TÓTE.**De ce unii ómeni sunt stângaci?**

Doctorii și ómenii de scișță și-au bătut capul multă vreme să afle, care e pricina, că unii ómeni sunt stângaci. Multă vreme s'a cređut, că un tată stângaci are copii stângaci, deci, că stângăcia se moștenesce. Acum s'a găsit adevérata pricină: totul atěrnă de mamă séu de doică și a-nume după cum ține copilul în brașe. Decă mama, séu doica, are obiceiul să ție copilul în brașul stâng mai mult decăt în cel drept, copilul va fi stângaci. De ce? Pentru-că, fiind ținut în brașul stâng, copilul stă lipit cu umérul drept de umérul și de pieptul mamei, ast-fel că nu póte mișca liber mâna dreptă. Obicnuindu-se să apuce lucrurile tot cu stînga, care îi este liberă, devine stîngaci. Așa dér nu tata e pricina stîngăciei copilului, ci mama — și în cazul acesta e adevérat, că stîngăcia se póte moșteni, dér nu dela tata, ci dela mamă, căci o mamă stîngace o să ție copilul tot pe brașul stîng.

Țiganii la drum.

Doi țigani se hotărâra să meargă la pădure ca să aducă lemne de foc. Unul a pus calul, altul căruța și au plecat.

Ajung la pădure, încarcă căruța bine și o pornesc spre casă.

Cum au făcut, cum au dres, nu știu, că au greșit drumul.

De-odată dau peste un loc umed și întepenesce căruța. Bat, injură, rămân tot pe loc.

— Ha, ășe unul din țigani, să șei, că acum scăpăm.

Și încep să se roge: Hajută ne „Maica Domnului“ că ți-oi da o luminare cât oiștea carului de mare.

— Da ce, mă, ești nebun, ășe celalalt, de unde hai atâtea parale?...
— Ma! da prost mai ești, esclamă cel dintâit țigan, ășe și eu așa, mă, până om eși d'acoi.

Căendarul săptămânei.

AUGUST. are 31 zile. MASALAR.

Dilele	Căend. Iul. v.	Căend. Gregor.
Dum.	9 S. ap. Matei	21 Bernat Adolf
Luni	10 S. m. Laurențiu	22 Timoteu
Mărti	11 S. Eplu, C. Nifon	23 Filip
Mer.	12 M. Foțiu și Anic	24 Bartolomeu
Joi	13 Cuv. păr. Maxim	25 Reg. Ludovic
Vin.	14 S. prof. Michea	26 Zefrin pp.
Sâm.	15 † Ador. Pr. Maria	27 Iosif

Prețurile cerealelor din piața Brașov.

Din 19 August st. n. 1898.

Măsura său greutatea	Calitatea.	Valuta austr.
		fl. cr.
1 H. L.	Grâul cei mai frumos	8 —
"	Grâu mijlociu . . .	7 70
"	Grâu mai slab . . .	7 20
"	Grâu mestecat . . .	4 70
"	Săcară frumoasă . . .	4 70
"	Săcară mijlocie . . .	4 40
"	Orz frumos . . .	3 40
"	Orz mijlociu . . .	3 —
"	Ovăș frumos . . .	2 50
"	Ovăș mijlociu . . .	2 30
"	Cucruz . . .	3 80
"	Mălaiu . . .	3 50
"	Mazăre . . .	7 10
"	Lințe . . .	9 —
"	Fasole . . .	5 20
"	Sămēntă de in . . .	9 —
"	Sămēntă de cânepă . . .	4 80
"	Cartofi . . .	1 20
"	Măzriche . . .	— —
1 kilă	Carne de vită . . .	— 49
"	Carne de porc . . .	— 64
"	Carne de berbec . . .	— 36
100 kil.	Său de vită prospēt . . .	20 —
"	Său de vită topit . . .	32 —

Bursa de București.

din 16 August n. 1898.

Valori.	Doc. bendă.	Scad. cup.	Cu banii gata.
Rentă română perpetuă 1876	5%	Apr.-Oct.	—
Renta amortisabilă . . .	5%	lan.-Iul.	100 3/4
" " (Impr. 1892 . . .)	5%	lan.-Iul.	100 3/4
" " din 1893 . . .	5%	lan.-Iul.	100 3/4
" " 1894 int. 6 mil. . .	5%	Apr.-Oct.	99 3/4
" " (Impr. de 32 1/2 mil. . .)	4%	lan.-Iulie	93 —
" " (Impr. de 50 mil. . .)	4%	" "	93 1/4
" " (Impr. de 274 m 1890 . . .)	4%	" "	93 1/4
" " (Impr. de 45 m. 1891 . . .)	4%	" "	93 1/4
" " (Im. de 120 mil. 1894 . . .)	4%	" "	93 1/4
" " (Im. de 90 mil. 1896 . . .)	4%	" "	93 1/4
Oblig. de Stat (Conv. rurale).	6%	Mal.-Nov.	—
Oblig. Casei Pensiuilor fr. 30%	10	" "	—
Oblig. comunei București 1888	5%	lan.-Iul.	99 1/2
" " " " " " " " " " " "	5%	lan.-Iul.	—
" " " " " " " " " " " "	5%	lan.-Iul.	—
" " " " " " " " " " " "	5%	lan.-Iul.	—
" " " " " " " " " " " "	5%	lan.-Iul.	—
Scrisuri fonciare rurale . . .	5%	lan.-Iulie	99 3/4
" " " " " " " " " " " "	4%	" "	92 1/2
" " " " " " " " " " " "	5%	" "	98 1/8
Oblig. Soc. de basalt artificial	6%	" "	98 —
Banka Rom. ult. div. fr. 12.81	500	150 v	—
Banka Napon. ult. div. 86.—	500	intr. v.	2480
Banka agricolă . . .	500	150 v	372 —
Dacia-Bomânia ult. div. 35 lei	200	intr. v.	479 —
Națională de asig. ult. div. 43 lei	200	" "	540 —
Soc. Bazalt. Artif. ult. div. lei 30	250	" "	390 —
Soc. Rom. de Constr. ult. div. 15 l.	250	" "	113 —
Soc. Rom. de Hârtie ult. — 100	100	" "	125 —
"Patria" Soc. de asig. ult. d. 4 lei	100	" "	—
Soc. rom. de petrol 1 em. u. d. 0	200	" "	—
" " " " " " " " " " " "	100	" "	—
Soc. de fur. militar u. d. 60 lei	—	" "	—
"Bistrița" soc. p. f. hârtii 30	—	" "	—
Societ. p. const. de Tramways	—	" "	—
20 tranș aur	—	" "	—

SCOMPTURI:

Banka naț. a Rom.	5%	Paris . . .	2 1/2%
Avansuri pe efecte	6%	Petersburg . . .	4 1/2%
Casa de Depuneri	5 1/2%	Berlin . . .	4%
Londra . . .	3%	Belgia . . .	4%
Viena . . .	4.—	Elveția . . .	4%

Cursul la bursa din Viena.

Din 17 August 1898.

Renta ung. de aur 4%	120.60
Renta de corone ung. 4%	98.65
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	120.—
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	100.—
Oblig. căil. fer. ung. de est. I. emis.	119.80
Bonuri rurale ungare 4%	96.50
Bonuri rurale croate-slavone . . .	97.25
Impr. ung. cu premii . . .	159.50
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin .	139.75
Renta de argint austr.	101.60
Renta de hârtie austr.	101.45
Renta de aur austr.	121.45
Losuri din 1860.	140.75
Acții de-ale Băncei austro-ungară	908.—
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	395.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	360.70
Napoleonilor	9.53
Mărci imperiale germane	58.82 1/2
London vista.	120.05
Paris vista	47.57 1/2
Rente de corone austr. 4%	101.30
Note italiene.	44 15

Cursul pieței Brașov.

Din 19 August 1898.

Bancnota rom. Cump.	9.47	Vënd.	9.49
Argint român. Cump.	9.44	Vënd.	9.46
Napoleonilor. Cump.	9.50	Vënd.	9.53
Galbeni Cump.	5.60	Vënd.	5.65
Ruble Rusesci Cump.	127.—	Vënd.	128.—
Mărci germane Cump.	58.50	Vënd.	—
Lire turcesci Cump.	11.50	Vënd.	—
Scris. fonc. Albina 5%	101.—	Vënd.	102 —

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșlanu.**

Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Dare în întreprindere.

Pentru construirea unui local de școlă în comuna Cristian, lângă Brașov, se publică prin acesta concurs prin licitațiune minuendă.

Școlă are să fiă de piatră, cu trei sale. Materialul întreg îl va da comuna bisericăscă. Prețul de strigare 6343 fl.

Condițiunile de licitațiune, precum și planul și preliminarul de spese se pot vedea la președintele comitetului parochial Nicolae Munteanu, învățător în Cristian, la adresa căruia au să se trimită și ofertele până în 16 (28) August a. c. la 2 ore p. m., când se va ține și licitațiunea verbală.

Întreprindătorul va avea să depună în bani gata, său în hârtii de valoare un vadiu de 5%, ér după în cheierea contractului alte 5%, ca cautiune.

Comitetul își rezervă dreptul de-a alege dintre ofertele, ce se vor face, pe acela care-i va conveni mai mult.

Cristian, 4 (16) August 1898

Comitetul parochial gr. cr.

Se cantă un econom practic, care să fiă căsătorit. A se adresa la subscrisul în Spring.

Constantin de Colbazi,
387.2—2
posta Koncza.

Pe teritorul institutului „Albina“ gara Brașov, se pot închiria mai multe

Magazine pentru cereale, cu începere dela 1 Septembrie.

Detailuri în biroul Filialei Albina, piața mare. 340.2—3

Casă de vândare, în Brașov, Strada Castelului, zidire nouă, elegantă, în cetate, două etagii, cu 5 locuințe, separate, curte și grădină mare. Prețuri și condițiuni convenabile.

A se adresa la proprietarul **S. Izsák** în Sepsii-Szt.-György, său la administrația „Gaz. Trans“.

Prima lăcătușerie română în Brașov.

EUGENIU PRECUPŪ

Lăcătuș artistic, instalator de conducte de apă și fântâni cu injector,
Brașov, Valea lată nr. 2,
(casele Eichberger).

Racomandă Onoratului public din oraș și dela sate
atelierul său complet de
Lăcătușerie artistică și de ferărie,
(pentru clădiri),

în care se efectuează tot-felul de lucrări, ce cad în branșa această, anume: mașini de gătit bucate (Sparherd), sobe, grilagiuri, tot-felul de ferărie pentru clădiri, Conducte de apă și instalațiuni de césornice de apă,

Fântâni cu injector contra înghețării; sonerii.
Ori și ce **reparaturii** ce cad în branșa de lăcătușerie și ferărie.

Lucrările se fac sub privighieirea și conducerea mea proprie, despre cea-ce dau și garanție. — Lucrul meu va fi prompt, solid și cu prețurile cele mai moderate.

EUGENIU PRECUPŪ,
lăcătuș artistic, instalator de conducte și césornice de apă.

5—12,

Conducte de apă și sonerii.

KANGARN NEGRU.

Costume pentru bărbați din lână curată, cu garanție, asortiment bogat, executare cu gust, cu prețurile fabricii recomandă

ADOLF F. MAZANEK
deposit principal al fabricii de postav din Timiș.

16--20 **Strada Hirscher Nr. 20.**
La cerere se trimit mostre gratis și franco.

Prețuri ieftine ale fabricii.

Praturile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, decât fiecare cutiă este provădută cu marca de apărare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Praturilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbicoase la stomach și pântece, în contra cărceilor și acrelei la stomach, constipațiunei cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sânge, haemorhoidelor și a celor mai diferite bôle femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce crește mereu de mai multe decenii încôce. — Prețul unei cutii originale sigilate 1 fl. v. a.

Falsificațiunile se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.
Veritabilu numai, decât fiecare sticlă este provădută cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este forte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (trout) alină durerile de șoldină și reumatism și a altor urmări de răceală. Prețul unei sticie-originale plumbate 90 cr.

Apa de gură-Salicyl a lui Moll.
(Pe baza de natron Acid-salicylic)

La întrebuițarea gîlnică, cu deosebire importantă pentru copii de ori-ce etate și adulți, asigură această apă de gură conservarea sănătôsă și mai departe a dinților. Prețul sticlei provădute cu marca de apărare a lui A. Moll 60 cr.

Trimiterea principală prin **Farmacistul A. MOLL,** c. și r. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9.

Comande din provincia se efectuează gîlnic prin rambursă postală.

La deposite să se ceră anumit preparatele provădute cu iscălitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

Deposite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth, Franz Kelemen și engros la D. Eremia Nepoții, Teutsch & Tartler.

De vândare.

Doi cai de călărit, dresați după comanda militară, figuranți.

Informații se pot lua în Brașovul vechi, Str. Lungă Nr. 65. etag. I. 2-2.333.

De vândare

O mie de oi țigăi bucălăi

bune de prăsilă, tinere, rasa cea mai bună. Doritorii de a cumpăra, se pot țesea după Sf. Mărie la **Dumitru Jarnea** Satulung, Nr. casei 676. Prețul după invoială. 2-3.331.

Societate de I rang

CIRCUL HENRY

Societate de I rang

Brașov, în fața intrării la Promenada de jos.

80 Persóne 80. Elefantul Blondin 60 Cai 60

Proprie musică (orchestra Circului).

Cercul e construit după ultimul model corespunzător tuturor cerințelor moderne; iluminat cu gaz aerian și bine acoperit în cas de ploie.

Astăzi, Vineri, în 19 August st. n. 1898

La órele 8 séra

a II-a Serată HIGH-LIFE

Rendez-vous al publicului din loc și strein. Aceste serate High-Life introduse de mine în orașele mai mari al Austro-Ungariei, au fost locul de întâlnire a societății cele mai bune.

Programă foarte bogată.

Costume de gală. Uniforme de gală.

Nou! Elefantul „minune,” Nou!

BLONDIN,

unicul în felul său, animal patruped, cel mai bine dresat din lume, condus de Directorul HENRY.

Nou! Școlă de sărit, de trei ori cu trei cai, călărit de D-nul Director HENRY.

viața din Paris,

balet mare, în costume splendide, jucat de damele corpului de balet și 12 Domni.

* Mstr. ALFRED LOYAL. *

Ca Jungle extra ordinar pe cal, fără șea, **unica producție** a celor mai buni cai de școlă și liberi conduși de d-l Director HENRY.

— Intermezzo comic al Clownilor. —

— Pentru a doua óră —

Amor în bucătărie.

— Tóte detairurile în afișe. —

Prețurile locurilor: Loc rezervat numerotat fl. I, Stal I. 70 cr., Stal II. 50 cr., Galeria 25 cr. — Biletele sunt valabile numai pentru ziua când au fost cumpărate.

Pentru bilete vândute banii nu se restituie. — Pentru înlesnirea onor. public bilete de vândare la cassa Circului dela órele 11—1 și dela órele 5 p. m. în jos.

Deschiderea Circului la 7 1/4 óre séra.

Inceputul la 8 óre séra.

Sâmbătă, în 20 și Duminecă în 21 August a. c. câte

2 MARI REPRESENTAȚIUNI 2

cu programe alese și variate.

* Una la órele 4 p. m. *

* și alta la órele 8 séra. *

Cu distinsă stimă

HENRY,
Director și proprietar.

Pește sărat.

Administrația Băților Statului din Tulcea, aduce la cunoștința tuturor comercianților de pește, că

furnisază orice pește sărat provenit din pescăriile din Delta Dunărei, cu prețuri foarte reduse

Peștele sărat este de o calitate superioară. Pentru orice informații a-se adresa în Galați, la D-l **ALEX. Economu**, șeful serviciului de vândare al Băților statului, seu la Tulcea, direct la Administrațiunea Regiei Băților.

Administratorul
Regiei Băților Statului din
DOBROGEA, Sect. VI.

Inspector: G. V. Cordea.

336.2--4

Pentru economi de oi.

Pe hotarul comunei Sângeorgul de Câmpia (comitatul Coșocnei) și al comunei învecinate Sîn Mărtin, **se află de vândare 10 șire** (săcastre, jireți) **și 5 clăi de fân de fâneațe**, cuprindând peste

400 cară de fân bun,

pentru iernatul a vre-o 2000 de oi, dimpreună cu pășunat de toamnă și primăvară, până la Sângeorgiu (5 Mai nou).

Doritorii de-a cumpăra au a se adresa la subscrisul:

Dionisiu Simon,
proprietar

3 9 2 3

Sângeorgul de Câmpia p. u. Uzdi-Szt.-Péter Kolozsmegye).

Numai**pe ómenii****tineri**

Îi interesă ză a scii, că **Injecția Orientală** a Dr. BOITON din Paris după întrebuințarea de câte-va zile lecușese și cele mai învechite suferințe. **Oleiu Santal** și **Balsam Copaive** devine de prisos, de órece aceste mijlóce strică stomacul și nu vindecă bóla.

Prețul unei sticle BOITON Injecția 1 florin.

Deposit general pentru Ungaria:

Apoteca ZOLTAN BELA Budapesta,

V. Grosse-Kronnengasse Nr. 23. (Ecke Széchenyi-platz).

Se află în farmaciile mai mari. Depou principal la farmacia Carl Schuster în Brașov.

Adresa pentru comande cu posta:
Farmacia ZOLTAN Budapesta

49—60

Zacherlin

are efect miraculos! Nu există alt mijloc de a prăpădi orii și ce insecte, de aceea îl laudă milioane de cumpărători; și e foarte cautat. Semnele sunt: 1) Sticla sigilată. 2) Numele: „Zacherlin.”

Se află de vândare: în Brașov: La Domni I. L. et A. Hesshaimer, Karl Irk, Julius Müller, Carol Schuster farmacist Teutsch et Tartler. N. Grădinar, Eduard Kugler farm. Julius Hornung farm. ist. Heinrich G. Oberst. Ferdinand Jekelius farmacist, Victor Roth farmacist, Heinrich Wagner, Karl Harth Rudolf Stingl, Ioan Dușoiu, Fritz Geisberger, Fritz Czekely, Lazar & Verzar, Heinrich Petersberger. În Făgăraș: La Domni: Johann P. Hermann, R. G. Hemențanu, I. Iarosh Heinrich Schul. Alexander Nehrer. — În Cohalm: La Domni: Ernst Wolff, Eduard Victor Melas. În Csobányos: la dt. Vajda József și nod: sunt afișate placate.